

Helix

Oplossing problemen kost
2,4 miljoen | p.7 |

Kerk

Katholieke stedenbouw
tegen zedeloosheid | p.10 |

Groeipijn

Straks vechten om
een thesisplek? | p.18 |

RESOURCE [NL]

Voor studenten en medewerkers van Wageningen UR

nr. 12 – 11 februari 2016 – 10e jaargang

Chinese liefdesmarkt

Wageningse promovendi vertellen | p.12

>> JOHAN + VERZAMELEN

Johan Derksen, senior biotechnicus Unifarm

‘Weggooien kan altijd nog’

Johan Derksen gooit nooit iets weg. En hij spaart van alles. Je kunt het zo gek niet opnoemen of hij trekt wel een doos of kast open in zijn huis, de voormalige WUR-proefboerderij De Santacker in Elst. Vreemde apparaten, stapels vergeelde Panaroma's, staatsieportretten van onze vorstinnen, dinky toys, een rol oude rol toegangskaartjes van FC Wageningen. 'Het is interesse in de geschiedenis', geeft-ie zelf als verklaring. En een tikkeltje nostalgie, het feest der herkenning. En, nog een voordeel: 'Ik verveel me nooit.'

® RK / Foto: Guy Ackermans

>> INHOUD

nr. 12 – 10e jaargang

>> **6**

DISASTER STUDIES

'Wageningen onzichtbaar door gebrek hoogleraar'

>> **20**

CITIZEN SCIENCE

Meeliften op Afrikaanse communicatierevolutie

>> **24**

VIOOL

Ruben speelt in Nederlands Studenten Orkest

EN VERDER

- 4 Rode cijfers bij ESG
- 5 Naar Suriname voor zika
- 8 Vis eten tegen dementie
- 10 Witte haaien bespioneren
- 16 Wegwijs op de campus
- 22 Topwetenschapper beter belonen?
- 26 Winter AID-lopers
- 29 Ondertussen in Latijns-Amerika

'U HEEFT TWEE NIEUWE BERICHTEN'

Ik ben een beller. Geen apper en geen sms'er en eigenlijk ook geen mailer. Ik ben vooral een beller. Dat is wat journalisten nu eenmaal doen. Praten, kletsen, vragen, doorvertellen. Ik ben er ook een van de uitstervende soort die nog voice-mails inspreekt. Daar stuur ik dan soms wel weer een 'appje' achteraan. Sinds ik hier werk, word ik dagelijks geconfronteerd met een telefoonsysteem dat overduidelijk is bedacht door iemand die nooit belt. Ik vermoed een efficiënt denken- de ICT'er. Een maillehebbber. Als iemand mijn voicemail inspreekt, krijg ik een mailtje. Dat kan ik onmogelijk afluisteren zonder dat iemand meeluistert. Een sms wordt vervolgens weer een voicemailbericht dat door een overstuurde computerstem in mijn oor wordt geduwd. Niemand, maar dan ook niemand kan mij uitleggen waarom dit ooit zo is bedacht. Ik heb jaren geleden al besloten dat ik niet als een donquichot tegen dit soort systemen tekeer moet gaan. Je verlies niet nemen, maar wachten. Tot een moment zoals dit. Heerlijk. Dit weekend heb ik regelmatig gedacht aan het nieuwe Wageningen UR-telefoonsysteem. Nog twee maanden wachten en dan staat mijn verbale brievenbus voor u open.

Edwin van Laar

>> [Wetenschapper digitaal belaagd door E-nummerhaters | p.7](#)

ROER GAAT OM BIJ ESG NA FORS VERLIES

- Ruim 4 miljoen euro in de min
- Directeur Bedrijfsvoering en hoofd Financiën vervangen

De Environmental Sciences Group (ESG) heeft afgelopen jaar een verrassend groot verlies geleden. Als gevolg daarvan zijn de directeur Bedrijfsvoering en het hoofd Financiën vervangen.

Onderzoeksinstituut Alterra van Wageningen UR heeft in 2015 een verlies geleden van ruim 3 miljoen euro. De leerstoelgroepen van ESG behaalden een verlies van ruim 1 miljoen. Dat verlies is 'verrassend groot', meldde de directie van ESG op 3 februari op intranet.

Als gevolg van de slechte financiële resultaten is de directeur Bedrijfsvoering van ESG, Auke de Bruin, op 8 februari met onmiddellijke ingang teruggetreden. Dat gebeurde na 'intensief overleg met algemeen directeur Bram de Vos en de raad van bestuur over de zorgelijke financiële situatie'. De Bruin wordt opgevolgd door Inge Grimm, nu nog directeur Bedrijfsvoering bij de Social Sciences Group. Ze gaat per 1 maart aan de slag bij

ESG. De raad van bestuur, die de benoeming deed in overleg met De Vos, wilde haast maken met de opvolging vanwege 'de continuïteit van de bedrijfsvoering bij ESG, zodat de directie met kracht de oplossing van de problemen ter hand kan nemen'.

Afgelopen dinsdag trad ook Marja Baljé terug als hoofd Finance & Control van de kenniseenheid. Baljé is inmiddels opgevolgd door Tjittra Basdew. Basdew doet sinds

2009 interimklussen voor Wageningen UR en was de afgelopen tweeënhalve jaar als controller werkzaam bij de Social Sciences Group. Zij was eerder aangezocht als extern deskundige door ESG om de financiën door te lichten en wordt nu interim-manager. Voordat De Vos een krimpplan kan maken, wil hij eerst een scherpe analyse hebben van de oorzaken van de tekorten.

ESG sloot vorig jaar voor het derde jaar op rij af met een verlies. De

Vos wil een reorganisatie voorkomen en krimp realiseren via natuurlijk verloop, vervroegd pensioen en begeleiding van personeel naar ander werk.

Het forse verlies van de ESG zet ook de ondernemingsraad van de kenniseenheid op scherp. 'Nu moeten we laten zien wat we waard zijn als OR', zegt voorzitter Paul Hinssen. 'Het is alle hens aan dek, het gaat om het redden van de organisatie.'

Volgens Hinssen is de verstandhouding tussen de directie en de OR van de kenniseenheid het afgelopen jaar sterk verbeterd. 'Net als de directie willen ook wij een gezonde organisatie met een gezond resultaat', zegt Hinssen. 'We merken dat de directie open en transparant is en openstaat voor onze ideeën om de organisatie te verbeteren. Die openheid is bemoedigend.' De OR-voorzitter denkt dat het personeel van ESG meer zelf het initiatief moet pakken om de onderzoekpositie te verbeteren. 'We zijn met achthonderd mensen, we hebben veel ideeën over hoe het beter kan en het is belangrijk dat die ideeën komen bovendrijven. De directie staat er open voor.' **AS**

LUYENDIJK IN THE SPOT

Met zijn lezing over de cultuur in de bankensector kreeg Joris Luyendijk woensdagavond 3 februari The Spot in Orion helemaal vol. De welbespraakte journalist was door Studium Generale uitgenodigd om te spreken over zijn boek *Dit kan niet waar zijn*. Beeldend omschreef hij de continuïteit in angst levende bankiers in 'The City' in Londen, overgeleverd aan de willekeur van managers die geregeld medewerkers op staande voet ontslaan. Ook gaf hij een inkijkje in de krachtsverhoudingen tussen de brave bankiers en de coke snuivende, hoerenlopende, in dubieuze bankproducten handelende *big swinging dicks*. **KG**

FOTO: AART JAN VAN DE GLIND

NAAR SURINAME VOOR ZIKAVIRUS

- Entomoloog Sander Koenraadt is mee met missie
- Wetenschappers brengen verspreiding in kaart

Een Nederlands onderzoeksteam zit deze week in Suriname om de verspreiding van het zikavirus te beoordelen. De Wageningse entomoloog Sander Koenraadt maakt deel uit van de missie. Samen met virologen van de Erasmus Universiteit kijkt hij hoe ze ondersteuning kunnen bieden bij de

bestrijding van zika.

Het Nederlandse team brengt samen met het Bureau voor Openbare Gezondheidszorg in Paramaribo de verspreiding van het zikavirus in kaart. De wetenschappers willen tevens met Surinaamse collega's onderzoek doen naar de eigenschappen van het virus en de effecten ervan op het humane zenuwstelsel. Koenraadt kijkt vooral naar de mogelijkheden van biologische bestrijding van de muggen die het virus overdragen. Nu worden er vooral insectici-

den gespoten op plekken waar mensen besmet zijn geraakt met het virus.

Koenraadt is een van de oprichters van Muggenradar.nl, een initiatief dat het publiek uitnodigt om muggen op te sturen naar Wageningen. De entomoloog waarschuwde vorig jaar al dat er vroeg of laat een nieuw virus in insecten op zal duiken in Nederland. Hij doet onderzoek aan virusziekten die door muggen worden overgedragen, zoals knokkelkoorts, en had al contact met zijn Surinaamse collega's. **AS**

COLUMN|KEES

Morele vraagjes

The Spot zat helemaal vol toen Joris Luyendijk zijn praatje over bankieren hield. Hij hield een overtuigend verhaal, waarin hij uitlegde dat de hoofdoorzaak van de financiële crisis het amorele gedrag van topbankiers is. En daar is niks mis mee want: 'Al onze activiteiten vallen binnen de wet, dus wat zeur je nou?'

Joris reist nu een jaar rond met zijn verhaal en vertelt dat zijn mail volstroomt met verhalen van werknemers in beursgenoteerde multinationals, farmaceutische industrieën, verzekeraars en publieke omroepen die schrijven: 'Bij ons is het net zo! Het gaat er niet om of het werk bijdraagt aan het oplossen van de problemen van deze tijd, maar het gaat om de hoogte van bonussen, aandelen, winst-en-kijckijfers.'

Bezorgd vraag ik me af: Is mijn WUR amoreel? Alles wat we doen, nou ja, behalve dan hier en daar wat fraude en een mislukt statiegeldonderzoekje, valt binnen de wet. Sterker nog, wij zetten de wetenschap in om het bedrijfsleven goede keuzes te laten maken, om politici gedegen wetten op te laten stellen en om boeren efficiënter te laten produceren. Nog sterker: Wij werken aan de grote en legitieme vraag: Hoe voed je de groeiende wereldbevolking? Dat is onze moraal!

Of zit het toch anders en werken we vooral om in de tenure track te blijven, voor een hoge ci-taatindex of om te publiceren in een tijdschrift met high impact factor? Of gewoon om je baan te houden?

The Spot zal vol met jonge mensen. Het was bedroevend te zien hoe weinig docenten, onderzoekers en professoren er waren. Daar schaamde ik me voor. Waarom is dit niet interessant voor onze topmanagers en leidinggevendens? **R**

Kees van Veluw (57) is docent Permacultuur en netwerker biologische landbouw. Zijn visie haalt hij uit zijn werk met zowel Afrikaanse als Nederlandse boeren, zijn vrouw, drie zonen, hond en kippen.

kort

>>TELEFONIE

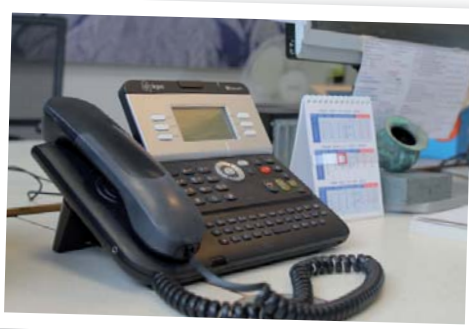
Vaste toestellen weg

Wageningen UR krijgt vanaf april een nieuwe telefooncentrale en -aanbieder. Daarmee behoort de vaste telefonie bijna helemaal tot het verleden. Medewerkers krijgen in de loop van maart een simkaart van de nieuwe aanbieder T-Mobile. Op 7 april wordt er overgeschakeld. Iedereen behoudt zijn eigen nummer(s). Twee weken later krijgt iedereen die nu nog belt met een vaste telefoon of ouderwetse mobiel, een smartphone. Alleen in uitzonderlijke gevallen mogen mensen een vast toestel houden. Wageningen UR krijgt in de loop van april ook een nieuwe telefooncentrale: Skype for Business. Gebruikers merken hier niet zoveel van, behalve dat ze voortaan ook kunnen bellen via pc, tablet of andere apparaten. Het programma wordt in Outlook geïntegreerd. **RR**

>>NOELLE AARTS

Inspirerend voor collega's

Noelle Aarts is de meest inspirerende communicatieprofessional van 2016. Dat stelt het Communicatie Magazine in haar februari-nummer. Het magazine vroeg 250 Nederlandse communicatiemensen door welke collega zij zich het meest laten inspireren. Aarts, persoonlijk hoogleraar Strategische Communicatie in Wageningen, werd het vaakste genoemd. Op de tweede plaats staat een in Wageningen opgeleide communicatieonderzoeker: Reint Jan Renes, lector Cross-mediale communicatie aan de Hogeschool Utrecht. **AS**

>>FILOSOFIE

Van de biologie

Wat is leven precies? Het is een van de vragen waarover een werkgroep filosofie van de biologie, opgericht door onder meer Gerard Jagers op Akkerhuis van Alterra, zich gaat buigen. Over begrippen als leven, soort, gen of populatie bestaan volgens Jagers op Akkerhuis regelmatig terugkerende discussies. Samen met twee collega's uit Nijmegen en Hannover wil hij die filosofische kant van de biologie nieuw leven inblazen. Op 11 februari gaat de werkgroep van start met een symposium aan de Radboud Universiteit in Nijmegen over de rol van (niet-)axiomatische benaderingen in evolutie en biologie'. **RK**

Meer weten?

Lees de lange versie van deze berichten op resource-online.nl.

VOORLOPIG GEEN HOOGLERAAR DISASTER STUDIES

- Drie wervingsrondes zonder resultaat
- 'Wageningen nu onzichtbaar in vluchtelingendebat'

De komende jaren moet Disaster Studies het zonder hoogleraar doen. In drie wervingsrondes is er geen geschikte kandidaat gevonden. In plaats daarvan wordt er nu een universitair (hoofd)docent gezocht. Een gemiste kans, vindt universitair docent Bram Jansen, omdat Wageningen hierdoor in het huidige vluchtelingendebat onzichtbaar is, terwijl de organisatie op dit onderwerp wel veel te bieden heeft.

Disaster studies, onderdeel van de leerstoelgroep Sociology of development and change, is sinds het vertrek van de hoogleraren Georg Frerks en Thea Hilhorst in 2013 onthoofd. Dat er niemand is gevonden om hen op te volgen, noemt leerstoelhouder en voorzitter van de benoemingsadviescommissie Bram Büscher 'zeer vervelend'. 'Disaster studies is een belangrijk vakgebied in Wageningen, en we vervullen een niche in de rampenstudies. We hadden graag een boegbeeld willen inlijven, iemand met ervaring, een goede reputatie en aantrekkingskracht. Helaas bleek het, ook na drie rondes, niet mogelijk een kandidaat te vinden met voldoende bagage en senioriteit om in het profiel te passen.'

AFGESCHRIKT

Ook heeft Büscher gemerkt dat de Wageningse tenure track enkele sollicitanten heeft afgeschrikt. 'Een aantal veelbelovende kandidaten vond de tenure track-criteria en het puntensysteem te rigide. Zij vroegen zich bijvoorbeeld oprecht af of zij naast het verzamelen van de benodigde publicaties, acquisitie en overige punten nog ruimte zouden hebben om te investeren

FOTO: MALCOLM CHAPMAN/SHUTTERSTOCK.COM

in het sociale contact met hun nieuwe collega's.'

In plaats van een hoogleraar zoekt Disaster studies nu een universitair docent of hoofddocent. 'Dat betekent dat we deze persoon zelf kunnen opleiden en kunnen laten groeien richting persoonlijk hoogleraar. Bovendien zijn er binnen onze groep ook al mensen die zich in die richting ontwikkelen.' Het betekent wel dat Disaster studies het nog zeker drie jaar zonder hoogleraar moet stellen, omdat elke stap binnen de tenure track drie jaar kost. 'Dat is niet dramatisch, want er lopen nu heel goede mensen rond met wie we iets kunnen opbouwen. Maar het staat buiten kijf dat het beter zou zijn als we wel een hoogleraar hadden.'

VLUCHTELINGENCRISIS

Binnen Disaster studies wordt het gebrek aan een hoogleraar ervaren als een groot gemis, zegt universitair docent Bram Jansen. 'Een hoogleraar is een sleutelfiguur als

het gaat om hoe we ons als universiteit organiseren rondom het thema rampen. Het onderwerp is erg Wageningse, bij verschillende afdelingen en disciplines zijn er mensen mee bezig, maar we vinden elkaar niet. Een hoogleraar zou de verbinding kunnen maken tussen Disaster studies en de traditionele aandachtsgebieden van Wageningen.'

Dat is ook hoog tijd, denkt Jansen, want met de huidige vluchtelingencrisis kan Wageningen haar stempel drukken op de discussie. 'Onze benadering van crises is uniek in Nederland. Er zijn veel onderwijsinstellingen en instituten die zich bezighouden met migratie, natuurrampen, conflict en hulpinterventies afzonderlijk, maar er zijn er maar weinig die de verbinding leggen tussen deze thema's en de crises benaderen als sociale fenomenen geworteld in de samenleving. We hebben veel in huis aan kwaliteit, zowel binnen de groep als binnen de gehele universiteit,

en er is veel interesse van studenten. Maar momenteel is Wageningen onzichtbaar in het debat. Ngo's en Buitenlandse Zaken weten ons niet te vinden. We zijn nu zelfs op het punt beland dat we moeten vrezzen voor het verlies van het mooie veld dat we hebben.'

VERLAMMEND

Wat Jansen betreft mogen de eisen aan de hoogleraar dan ook wat minder strikt. 'Het is blijkbaar lastig om het bestaande profiel in te vullen. Maar het kan toch niet zo zijn dat het dan einde verhaal is? Het huidige wervingssysteem werkt verlamdend en staat een creatieve oplossing in de weg. In plaats van naar de kille cijfers te kijken, zou de universiteit moeten kijken of iemand creatief is, nieuwe domeinen kan aanboren en over de eigen grenzen heen kan kijken. Als we willen uitbouwen en groeien, is het misschien tijd om wat coulanter te zijn met onze eisen.' **LvdN**

SCHADE LUCHTAFVOER HELIX: 2,4 MILJOEN

- Kosten verhaald op bouwers
- Gebouw had in augustus klaar moeten zijn

De technische mankementen aan de luchtafvoer van het nieuwe Helixgebouw leveren een schade-post op van naar schatting 2,4 miljoen euro. Dit staat in de begroting van Wageningen University voor 2016. Het gebouw zou afgelopen zomer worden betrokken, maar staat daar door de problemen met de luchtafvoer nog altijd leeg.

Het facilitair bedrijf gaat proberen de schade te verhalen op de bouwers, laat directeur Peter Booman weten. 'Dit kun je doorgaans het beste in der minne schikken', zegt hij, 'omdat de gang naar de rechter beide partijen veel tijd en geld kost.' Verdere mededelingen wil Booman niet doen, om het proces niet negatief te beïnvloeden.

De genoemde 2,4 miljoen omvat alleen directe kosten om Helix gebruiksklaar te maken. Indirecte kosten, bijvoorbeeld voor het langer openhouden van het Biotechnion en het handhaven van de catering op de Dreijen, zijn niet meegenomen.

Volgens Booman zijn deze kosten beperkt in vergelijking met de bouwkundige tegenvaller.

Helix gaat acht leerstoelgroepen van de Agrotechnology & Food Sciences Group (AFSG) huisvesten. Deze zitten sinds de afgeblazen verhuizing nog op de Dreijen. Afgelopen maanden is in Helix koortsachtig gewerkt aan een oplossing

voor de technische problemen. 'Er zijn veel maatregelen genomen, klein en groot', zegt voorlichter Simon Vink. 'Die lijken succesvol. Er is zicht op een oplossing van alle problemen.' Vink blijft voorzichtig met het geven van oplever- en verhuisdata, maar 'in principe moet het gebouw nog dit collegejaar af zijn'. **RR**

'HET LIJKT WEL EEN FATWA'

Hoe ervaart u de storm waarin u bent beland?

'Het is toch wel met verwondering dat ik hiernaar kijk, naar de ongenueerdheid van de reacties. Ik vind het als fenomeen interessant, maar trek het me niet aan. Sommige mensen wensen me sterkte. Dat vind ik lief, maar is niet nodig.'

U vertelt dit verhaal al langer. Begrijpt u waar deze reacties opeens vandaan komen?

'In een reactie op Foodlog schreef ik vanmorgen dat dit wel een religieuze fatwa lijkt die wordt uitgeroepen omdat ik iets zeg want mensen niet zint.'

U heeft echt een snaar geraakt. Gaat u hier verder iets mee doen?

'Ik merk hoeveel verwarring en emotie hierover bestaat en ben van plan meer met het onderwerp te doen. Ik sta open voor discussie, zolang mensen met argumenten komen. Het stoort me dat je wordt weggezet als iemand in dienst van de voedselindustrie. Totale nonsens en een slappe reactie. Het is een manier om niet in te gaan op de inhoud.' **RR**

Wie? Tiny van Boekel, directeur van onderwijsinstituut OWI
Wat? Brak in *Algemeen Dagblad* en regionale kranten een lans voor bewerkt voedsel
En toen? Een golf aan hatelijke reacties; een chef-kok wilde Van Boekel 'opknopen'

OP DE HOOGTE?

Ontvang wekelijks de Resource-nieuwsupdate. Vraag 'm aan via resource-online.nl

VIS ETEN HELPT MOGELIJK TEGEN DEMENTIE

- Hersenen van 286 overledenen onderzocht
- Vette vis vooral goed voor dragers risicogeen

Regelmatig vis eten helpt mogelijk dementie af te remmen bij mensen met een groot erfelijk risico op de ziekte. Het is een resultaat dat het belang van het huidige advies – één keer per week vis eten – nog eens onderstreept, schrijft Ondine van de Rest, onderzoeker bij Humane voeding, in het tijdschrift *JAMA*.

In Nederland lijden steeds meer mensen aan Alzheimer en andere vormen van dementie. Ook in opkomende economieën zoals China is dit een snelgroeiend probleem. Onze kennis over Alzheimer bevat nog grote lacunes en de laatste jaren mislukten vrijwel alle tests met potentiële medicijnen. Preventie lijkt enige vruchten af te werpen: door toegenomen welvaart, opleidingsniveau en gezondheid kampen Nederlandse ouderen gemiddeld op

pas latere leeftijd met dementie.

Het eten van vis is een veelbelovende manier van preventie. Met collega's in Chicago bestudeerde Ondine van de Rest een groep van 544 ouderen die sinds 1997 wordt gevolgd. Zij vulden onder meer vragenlijsten in over hun voedingsgewoonten. De hersenen van 286 overledenen werden onderzocht op tekenen van dementie, zoals littekens van (kleine) infarcten en ophopingen van schadelijke eiwitten. Ook werden de hersenen onderzocht op concentraties zware metalen die veel in vis zitten, zoals kwik.

De ouderen die relatief veel vis hadden gegeten, bleken in hun brein significant minder schade te hebben. Dit gold echter alleen voor mensen met de genvariant die de kans op Alzheimer vergroot. 'Dat is

puzzling', zegt Ondine van de Rest, 'en het is best lastig dit te verklaren.' Van de deelnemers had 24 procent dit gen, en vooral zij hadden minder hersenschade naarmate ze meer vis aten. Van de Rest wil dit verband in de toekomst graag verder gaan onderzoeken.

Van de Rest vond nog een geruststellend resultaat. Ouderen die

veel vis aten, hadden meer kwik in hun hersenen, maar dit had geen schadelijke gevolgen. Mensen die – zoals de Gezondheidsraad aanbeveelt – één keer per week vis eten, hoeven zich dus geen zorgen te maken. Al benadrukt Van de Rest dat jonge kinderen en zwangere vrouwen misschien voorzichtiger moeten zijn. **RR**

ZAMBIA KAN BIODIESEL UIT SOJA PRODUCEREN

- Belastingvrijstelling nodig ter stimulatie
- Bodemschimmel vormt nog probleem

Zambia kan biodiesel produceren uit sojabonen, ter vervanging van dure dieselimport. Dan moet echter wel de lokale productie worden gestimuleerd met een belastingvrijstelling, adviseert de Wageningse econoom Dusan Drabik samen met onderzoekers van Cornell University en de Wereldbank.

De Zambiaanse regering hield de prijs van geïmporteerde benzine en diesel lang laag met subsidies, maar stopte daar enkele jaren geleden mee. Ze kondigde een beleid aan om zelf biodiesel te gaan produceren uit soja. De economen

gingen de gevolgen van deze verordening na. Zonder aanvullend beleid is het gebruik van eigen soja voor brandstoffen nadelig voor de Zambiaanse economie, schrijven ze deze maand in het tijdschrift

Food Policy.

De bevolking moet in dat geval meer betalen voor biodiesel van eigen bodem dan ze nu kwijt is aan geïmporteerde diesel. Ook verdienen de sojaboeren dan minder.

Het plan kan alleen slagen als de Zambiaanse boeren meer soja gaan verbouwen, aldus de economen. De regering moet de productie daarom stimuleren met een belastingvrijstelling op soja. De regering kan het gebruik van soja voor biodiesel beter niet verplichten, stellen de economen.

Mocht de stimulering van de sojaproductie slagen, dan moeten de Zambiaanse sojaboeren overigens nog een probleem oplossen. De sojaproductie in zuidelijk en oostelijk Afrika heeft in toenemende mate last van *Phakopsora pachyrhizi*. Er is nog geen resistentie tegen de snel muterende bodemschimmel gevonden. De Wageningse promovendus Harun Murithi is nu bezig om de genetica en ecologie van de schadelijke bodemschimmel te doorgronden. **AS**

SECUNDAIR BOS SLAAT VEEL KOOLSTOF OP

- Hoe natter, hoe meer opslag
- Elf keer meer koolstofopname per jaar dan oerbos

Natuurlijke, secundaire bossen op verlaten landbouwpercelen in Latijns-Amerika leggen grote hoeveelheden koolstof vast. Dat schrijft een internationaal team van onderzoekers onder leiding van de Wageningse hoogleraar Lourens Poorter in *Nature*. In de studie brengen Poorter en collega's de groei in kaart van 1500 perceeltjes secundair bos op 45 plekken in Latijns-Amerika.

Het gaat hier om aanwas van nieuw bos op plekken waar het oorspronkelijke oerbos is gekapt voor de landbouw. Die hergroeïende bossen slaan enorm veel koolstof op: de jaarlijkse koolstofopname is elf keer groter dan die van een doorsnee oerbos in de Amazone. Dat is in 20 jaar tijd 122 ton biomassa per hectare. Berekeningen wijzen uit dat na 66 jaar het bos al bijna weer evenveel koolstof heeft opgeslagen als het oerbos dat er eens voor is gekapt.

Dat wil overigens niet zeggen dat je dan het oude oerbos weer terug hebt, waarschuwt Poorter. Met name de samenstelling van de soorten die terugkeren wijkt af

van wat er ooit stond. 'De veerkracht van het bos heeft vele dimensies. Wij hebben alleen naar het herstel van de biomassa gekeken. En dat gaat verrassend snel. Maar voordat het oerbos weer dezelfde soortensamenstelling heeft als een oerbos, ben je enkele honderden jaren verder.'

De studie moet daarom volgens Poorter niet gezien worden als een vrijbrief voor ongecontroleerde ontbossing. 'In ongegrepte oerbossen ligt een grote hoeveelheid koolstof opgeslagen. Maar ze zijn ongeveer uitgegroeid en leggen daarom nauwelijks meer nieuwe koolstof vast. Door alleen te kijken naar de bijdrage van oerbos aan de opslag van koolstof, mis je veel van de dynamiek in tropisch bos. Het potentieel van secundair bos als koolstofput is enorm. Onze boodschap is daarom tweeledig: behoud de primaire bossen én benut het potentieel van de secundaire bossen.'

De koolstofopslag door secundaire bossen is overigens niet overal even groot. De onderzoekers ontdekten een verband tussen de toename van biomassa en regenval. Hoe natter het klimaat, hoe harder de secundaire bossen groeien. Op basis van die relatie is een kaart gemaakt die aangeeft waar secundair bos de grootste kans biedt voor koolstofopslag. **Ⓡ RK**

FOTO: FRANS BONGERS

VISIE <<

'Grutto heeft niets aan koe in wei'

Staatssecretaris Van Dam geeft een melkveehouder 750 euro als hij de koeien voor het maaïen van de eerste snee – medio april – in de wei laat. Hiermee wil hij weidevogels zoals de grutto beschermen. David Kleijn, hoogleraar Plantenecologie en natuurbeheer, is sceptisch. 'Ik zie het verband tussen weidegang en grutto's niet.'

Door de weidegang gaan de boeren later maaïen, waardoor meer gruttkuikens zouden overleven.

'Dat is gepiel in de marge. Gruttkuikens hebben lang gras nodig om hun kostje bij elkaar te scharrelen en niet ten prooi te vallen aan roofvogels. Door de intensivering van de landbouw zijn veehouders steeds vroeger gaan maaïen en is er steeds minder lang gras als de kuikens uit de eieren komen. Dan kun je koeien laten grazen, maar dan krijg je nog steeds kort gras. Boeren moeten niet alleen laat maaïen, ook de grondwaterstand in het weidegebied moet omhoog.'

Waarom?

'Door de hoge grondwaterstand gaat het gras later en langzamer groeien, zodat boeren het nog niet kunnen maaïen voordat de kuikens uitkomen. Bovendien zorgt de hoge waterstand ervoor dat het gras minder dicht op elkaar staat, zodat de kuikens beter kunnen scharrelen.'

Is de grutto wel te redden? Er zijn ook ecologen die zeggen dat hij zich slecht aanpast.

'Onzin, de grutto is juist een makkelijke vogel. Hij komt bijvoorbeeld voor in Oost-Europa in allerlei landschapstypen, zolang het maar open en nat is. In Rusland is de grutto door de klimaatverandering 800 kilometer naar het noorden opgeschoven. Dat wijst erop dat de grutto zich kan aanpassen aan veranderende omstandigheden. Maar de grutto heeft niets aan koeien in de wei, hoe leuk het ook is om koeien in de wei te zien. Het probleem is de intensieve landbouw die geen ruimte meer laat voor de grutto en andere weidevogels als de Kievit en scholiekster, waar het ook slecht mee gaat.' **Ⓡ AS**

KATHOLIEKE KERK STUURDE STADSONTWIKKELING

- Wijken gemodelleerd naar parochiegemeenschappen
- Tegenwicht tegen 'zedeloosheid' van grote stad

De katholieke kerk heeft grote invloed gehad op stadsontwikkeling in Brabant en Limburg, concludeert Joks Janssen, bijzonder hoogleraar Ruimtelijke planning en erfgoed. Hij bestudeerde de stadsplanning in Eindhoven en Roermond tussen 1900 en 1960 en zag dat de kerk een eigen visie op stedenbouw ontwikkelde waarin de katholieke identiteit verankerd was.

Binnen de katholieke zuil ontstond begin twintigste eeuw een breed netwerk van sociale, culturele en politieke organisaties met een gedeelde visie op de ruimtelijke inrichting van Nederland, schetst Janssen. Die subcultuur zette zich af tegen de seculiere krachten vanuit de nationale overheid en het bedrijfsleven. In Eindhoven moest de kerk het bijvoorbeeld opnemen tegen het groeiende bedrijf Philips, dat snel behoefte had aan wonin-

gen voor haar arbeiders, en stadsarchitect De Casseres, die een functionele, modern-industriële aanpak voorstond bij de stadsuitbreiding. Tegenover deze Nieuwe Zakelijkheid stelden de katholieke architecten de meer op schoonheid gerichte Delftse School. Dat alternatief paste in een bredere stroming die de kleinschalige gemeenschap ophemelde en de zedeloze stad verketterde.

In de praktijk kreeg die katholieke visie gestalte in de vorm van tuindorpen, waarbij de omvang van de nieuwe stadswijk was gebaseerd op de oude parochiegemeenschap, met de kerk in het midden. Zo werd de katholieke gemeenschap gereproduceerd in een modern stedelijk ontwerp, constateert Janssen in het tijdschrift *Urban History*. Via dit stedelijke ontwerp moest de parochie de katholieke bevolking beschermen tegen de wanorde en verzwakte tradities van de grote stad. Dit katholieke gedachtegoed was in Eindhoven dermate sterk dat de moderniseringsplannen van De Casseres de ijskast in gingen.

In Roermond keerde de kerk

zich tegen de burgemeester, die de stad wilde laten groeien en de naastgelegen gemeente Maasniel wilde annexeren. De kerk ontpopte zich als beschermheer van de autonomie van de gemeenten. Het plan voor grootstedelijke Roermond ging van tafel en daarna zorgde de Limburgse architect Jos Klijnen ervoor dat de gemeenten Roermond en Maasniel gingen samenwerken.

Ook Klijnen gebruikt het concept van de tuinsteden. Katholieke verstedelijking dus. Uiteindelijk, in 1959, werd Maasniel onder invloed van de provincie toch geannexeerd door Roermond. Dat was uniek, want sinds de tijd van Napoleon was nog nooit een rurale gemeente in Limburg onderdeel geworden van een stad. Met dank aan de katholieke kerk. **AS**

De katholieke gemeenschapsroos van architect en stedenbouwkundige M.J. Granpré Molière (1947).

ZENDERS MOETEN WITTE HAAIEN REDDEN

- Bedreigde haai lastig te volgen
- Nog 3500 exemplaren over

Nieuwe zendertechniek kan helpen om gebieden met veel witte haaien te lokaliseren en beschermen. Dat is hard nodig, want er zijn nog maar 3500 exemplaren over, minder dan wilde tijgers. Dat vertelde onderzoeker Oliver Jewell van het Nederlands Instituut van Onderzoek der Zee (NIOZ) op 4 februari tijdens de wetenschapsdag van de Wageningse onderzoeksschool WIAS.

Het bespioneren van haaien is moeilijk. In tegenstelling tot zeehonden of walvissen komen ze

nauwelijks naar het wateroppervlak, waardoor zendergegevens niet kunnen worden doorgestuurd. Akoestische zenders en ontvangers

bieden dan uitkomst. Een gezen-derde haai die langs een ontvanger zwemt, wordt zo geregistreerd. Maar deze ontvangers hebben een

klein bereik, waardoor de methode niet inzetbaar is op open zee.

Toch hebben de akoestische zenders resultaten opgeleverd. Zo worden de haaien vaak gezien in gebieden met veel zeehonden. Door de meetgegevens van beide diersoorten te vergelijken, blijkt dat zeehonden zich vaak in het zeewier of riffen verstoppen. Juist op de plaatsen waar de zeehonden rif- of zeewierloze plekken oversteken, valt de haai aan.

Jewell test momenteel nieuwe zenders die de beweging, diepte en temperatuur van de haai meten en zelfs videobeelden kunnen maken. Daardoor kunnen de haaienhotspots nauwkeuriger worden bepaald. **HdL**

FOTO: TERRY GOSS

Online werd gediscussieerd over de groei van de universiteit, de Nederlandse taal en het nut van een masterbul op de arbeidsmarkt. Ook een mening, praat mee of mail naar resource@wur.nl.

REACTIES OP...

RESOURCE-ONLINE.NL

LOST IN TRANSLATION

Een hele groep Nederlanders die Engels moet praten omdat jij er bij bent. Blogger Kristina staat hier uitvoerig bij stil.

Ze is er nog niet over uit of de universiteit internationale studenten moet aanmoedigen Nederlands te leren. **Gerben** schrijft dat ze zich niet zo lullig hoeft te voelen. Ze laat de studenten immers hun Engels oefenen. 'Daar staat tegenover dat als je Nederlands wilt leren, je niet snel verder komt als mensen om je heen alleen Engels praten. Dus gewoon roepen: "en nu in het Nederlands?", dan komt de oefening vanzelf.' Niet iedereen ziet het zo simpel. **Hollander** wijst erop dat het niveau van de gesprekken daalt als je mensen dwingt in een tweede, minder goed beheerste taal te discussiëren. 'Nederlandse studenten klappen eerder dicht zodra een discussie in het Engels plaatsvindt. Alles altijd maar in het Engels ontnemt veel Nederlandse studenten de

kans om een constructieve bijdrage aan een discussie te leveren.' Het steekt **Hollander** dat Kristina ook nog klaagt over het bijbehorende ongemak. 'Ik vind dat er al veel voor internationale studenten gedaan wordt en dat er juist meer ook op de Nederlandse cultuur gefocust moet worden.'

GRENZEN AAN DE GROEI

Twee bacheloropleidingen vragen in januari een numerus fixus aan. De opleidingen Moleculaire levenswetenschappen (MLW) en Biotechnologie vrezen dat hun snelle groei ten koste gaat van de onderwijskwaliteit.

Het levert vooral positieve reacties op. 'Super goed plan', schrijft **Einstein**, 'nu vallen er ook nog heel veel mensen af omdat ze er te makkelijk over denken.' Hij krijgt bijval. Zo zou MLW een opleiding zijn die louter opleidt tot wetenschapper en niet tot een baan in het bedrijfsleven. Zonder een limiet riskeert de universiteit een hoop overbodige onderzoekers af te leveren. **Eridanus** wil daarom selecteren op 'een heel duidelijke motivatie' of mensen zoeken 'die qua wetenschap duidelijk meer in hun mars hebben dan alleen het afronden van een universitaire opleiding, om dan in het bedrijfsleven maar 20 procent van hun kennis te gebruiken.' **Eridanus** ziet sowieso veel heil in

selectie aan de poort. Nu nog leren die toppertjes feilloos te herkennen.

EEN STREEPJE VOOR

Zijn extra activiteiten binnen je onderwijsprogramma echt belangrijk om succesvol te worden, vraagt blogger Jan-Willem Kortlever zich af. Het behalen van een bul is al een prestatie van formaat.

Lezers vinden dat Jan-Willem een punt heeft. 'Ik vind het jammer dat die extracurriculaire activiteiten vaak als smoes worden gebruikt voor studievertraging', schrijft **Lezer**. 'Je kan prima nominaal lopen en daarnaast dingen buiten je studie doen om je cv verder op te pimpen.' Ook de thuiswonende **Marleen** vindt dat ze vaak wordt beoordeeld – ook door docenten – op het feit dat ze niets onderneemt naast haar studie. En dat terwijl ze 'veel voldoening' uit haar studie haalt en 'geen behoefte heeft aan meer'. **RR**

STELLING

'Running home after work increases creativity and reduces feelings of stress.'

Dina Ripken, promoveerde op 5 februari in Wageningen

Gekoppeld door je ouders

Veel Chinese PhD'ers gaan begin februari naar huis om Chinees nieuwjaar te vieren. Het is niet ondenkbaar dat hun ouders dan beginnen over trouwen en met kandidaten op de proppen komen. Want bemoeienis met de partnerkeuze is heel gebruikelijk. Acht Wageningse promovendi vertellen wat dit voor hen betekent.

tekst Stijn van Gils foto's Hollandse Hoogte

Ongemakkelijk voelt het wel', zegt MeiMei. Lange tijd bemoeiden de ouders van de 26-jarige promovendus aan Wageningen Universiteit zich niet met het liefdesleven van hun dochter, maar daar is sinds kort verandering in gekomen. Een tijdje terug kwamen haar ouders aanzetten met een profiel van een jongen uit Shanghai. 'Het voelt geforceerd. Mijn ouders hebben het contact geïnitieerd, dat maakt alles een stuk gewichtiger. Ik voel me gedwongen om met een serieus ja of nee te komen. Ik kan het naar mijn ouders toe niet maken om te denken: we zien wel.'

MeiMei is niet de enige Chinese promovendus in Wageningen van wie de ouders – of grootouders – zich mengen in de partnerkeuze. *Resource* sprak met acht van hen. Ze vertellen er openhartig over, onder de voorwaarde dat hun echte namen en herkenbare details worden weggelaten. De observaties van de promovendi komen grotendeels overeen: het is in China gebruikelijk om voor je 30ste te trouwen. Als een partner zich rond je 25ste nog niet vanzelf heeft aangediend, gaan ouders het lot vaak een handje helpen, ook als hun zoon of dochter toevallig in Wageningen aan het promoveren is. En zelfs wie wel zelf een partner heeft gevonden, is niet helemaal gevrijwaard van bemoeienis.

LOVE CORNERS

'Ik heb mijn relatie volledig zelf opgebouwd, daar hebben mijn ouders niks mee te maken', vertelt Zihao, die zijn vriendin aan Wageningen Universiteit ontmoette. Het enige spannende moment is volgens hem de uiteindelijke ontmoeting met de ouders. 'Bij een vriend van mij gaven de ouders geen steun, waardoor de relatie is gesneuveld. Mijn vriendin, die hier ook een PhD doet, maakt zich daar bij ons wel zorgen over. Ik niet, ik zie dat voorstellen als formaliteit. We zijn allebei toch best oké?'

Voor ouders die vrezen dat hun kind niet op tijd zelf een huwelijkskandidaat vindt, worden er in China allerlei markten en evenementen georganiseerd. 'Om hen te faciliteren bestaan er speciale *love corners* in parken, waar de hele omgeving staat volgeplakt met briefjes waarop ouders hun kinderen presenteren', vertelt MeiMei. 'Andere ouders lopen langs de lange rijen om een geschikte kandidaat voor hun kind te zoeken. Niet wezenlijk anders dan alle datingsites hier in Nederland, zou ik zeggen. Het enige grote verschil is dat niet de kinderen, maar de ouders het initiatief nemen.'

Vooral ouders van een zoon moeten van goede huize komen om een vrouw voor hun zoon te vinden. Er zijn in China gemiddeld 1,2 mannen tegenover elke vrouw. 'Vooral in grote steden als Shanghai zijn de meisjes ook enorm kieskeurig en hun ouders nog kieskeuriger', vertelt promovendus Lei. De selectiecriteria zijn opleidingsniveau, beroep, salaris en het bezit van een huis. 'Vooral die laatste criteria zijn belangrijk', vertelt MeiMei. 'Met een laag salaris of een huurhuis wordt het vooral als man toch een stuk lastiger om een vrouw te vinden. Er is in China namelijk geen standaard pensioenvoorziening voor iedereen en het is in onze cultuur de norm dat we als kinderen zelf voor onze ouders zorgen als ze oud worden. Een goede partner voor hun kind is dus ook in het directe belang van de ouders zelf.'

In Love corners hangen briefjes waarop ouders hun kinderen presenteren

DRIE GESLACHTEN

Voor vrouwen is het gemakkelijker om een man te vinden, zou je denken. Maar volgens de promovendi zit er een addertje onder het gras. 'Het is als vrouw gebruikelijk om een man met een hogere status te trouwen en als man een vrouw met een lagere status. Als vrouwelijke promovendus heb je het dus nog best lastig', vertelt MeiMei. 'In sommige media werd een tijd terug gesproken over drie geslachten: mannen, vrouwen en vrouwen met een PhD. Die laatste categorie zou vaak alleen en ongelukkig achterblijven.'

Volgens *De Correspondent* behoeft dit beeld echter enige nuancering. In een opiniestuk schreven Adrienne

Op speciale koppel evenementen en in hoeken van parken bekijken Chinese ouders persoonlijke profielen van mogelijke huwelijkskandidaten voor hun kind.

Simons en Kathleen Ferrier in februari vorig jaar dat de Chinese overheid dit beeld van 'achtergebleven vrouwen' graag in stand houdt. Want de alleen achtergebleven man in de spotlights zetten, 'zou betekenen dat er veel ernstiger problemen bloot zouden worden gelegd', namelijk de gevolgen van het mannenoverschot.

Ouders van vrouwelijke promovendi hebben desalniettemin het gevoel dat er haast is bij het vinden van een man. Daarbij speelt de hoop op kleinkinderen volgens de promovendi een rol. 'Het is de bedoeling dat je jouw bloed doorgeeft aan een volgende generatie', vertelt de 24-jarige Yutong. 'Als vrouw kun je daar niet te lang mee wachten, anders verlies je je vruchtbaarheid.'

Bij niet trouwen kan Yutong zich helemaal niks voorstellen. 'Mijn ouders waren ook op zoek naar een man voor mij. Ik heb gezegd dat dit niet nodig is omdat ik nog jong ben, maar als ik over een paar jaar nog steeds zelf geen partner heb gevonden, dan ga ik wel akkoord met een suggestie van mijn ouders. Ergens is het ook wel handig dat ze me helpen: mijn ouders kennen mij het beste, dus weten ook het beste wat goed is voor mij. In veel gevallen ga je eerst trouwen, daarna leer je elkaar beter kennen en volgt eventueel de liefde.'

NIET TEGENSPREKEN

Voor Chinese twintigers die ongelukkig zijn met de koppelingsdrang van hun ouders, zijn er handige hulpmiddelen op de markt zoals een tijdelijke huurpartner, een vriend of vriendin op bestelling om je ouders om de tuin te leiden. De Chinese promovendi in Wageningen met wie *Resource* sprak, gebruiken die methode niet. Zij proberen de boot op vriendelijke wijze af te houden of tasten

voorzichtig af of de door de ouders geïntroduceerde persoon een geschikte keuze is.

'Op een directe manier je ouders tegenspreken, dat doe je niet', zegt MeiMei. 'Ik probeer vooral goed naar hun argumenten te luisteren in de hoop dat ze mijn standpunt dan ook beter aan gaan voelen. Het is lastig dat ik er alleen met mijn ouders over kan praten via digitale communicatie. Ik woon in Nederland en ben bezig met mijn promotie, ik wil gewoon mijn werk doen. Als ik daarbij een leuke jongen ontmoet: prima. Maar als dat niet lukt, dan is het ook goed. Ik kan later ook prima voor

'Liefde speelt bij de selectie door ouders nauwelijks een rol'

mezelf zorgen, daar heb ik geen man bij nodig. Het lijkt me vooral verschrikkelijk om de rest van mijn leven met iemand te zijn van wie ik niet houd.' Tegelijkertijd ziet ze ook wel voordelen van de hulp van haar ouders. 'Als ik verliefd word op iemand die mijn ouders introduceren, is dat natuurlijk geweldig.'

Lei is minder mild. 'Liefde speelt bij de selectie door ouders nauwelijks een rol', vindt hij. De promovendus weigert er zelf aan mee te doen. 'Ik denk vrij onafhankelijk. Die koppelingsgezindheid binnen de familie veroor-

FOTO: AARTJAN VAN DE GLIND

zaak wat mij betreft alleen maar een hoop stress, zowel bij ouders als kinderen. Gelukkig zijn mijn ouders het er mee eens dat ik me vooral moet focussen op dingen die ik zelf belangrijker vind, zoals mijn PhD. Ze hebben me wel een foto van een meisje laten zien, maar ik heb daar niets mee gedaan.' Zelf kreeg hij een relatie op de middelbare school. Maar toen hebben zijn ouders de relatie verboden, omdat de studie voorrang had. 'Die relatie hebben we toen stiekem voortgezet. Het is ironisch: toen ik verliefd was, mocht ik geen relatie en nu ik niet verliefd ben, moet ik een relatie.'

HOMO

Ook de ouders van Bowen willen hun zoon graag aan een vrouw helpen. 'Maar ze pushen me nog niet en geven me eerst de tijd om verder te studeren in het buitenland.' En die studietijd is wat Bowen betreft nog lang niet over. 'Ik ben homo, ik wil helemaal geen vrouw. Een lesbische vriendin wilde graag met me trouwen, dan konden we mooi allebei onze gang gaan. Maar dat wil ik niet. Ik wil gewoon bij mijn vriend blijven en misschien ooit met hem trouwen.' Bowen doet zijn uiterste best om in Europa te blijven. Zijn ouders vertelt hij voorlopig niks over zijn geaardheid. 'Dan gaan ze zich alleen maar zorgen maken.' Wel is zijn vriend afgelopen jaar al op bezoek geweest in China. Het klikte prima: na afloop van de vakantie zeiden zijn ouders zelfs tegen zijn vriend dat hij van harte welkom is om nog een keer te komen. 'Natuurlijk mag je vrouw ook komen', zeiden ze erbij.

'Of ik het jammer vind dat ik niet open met mijn ouders kan praten?' Bowen glimlacht. 'Ach, dat doe ik zo vaak niet.'

GROOTOUDERS

Promovendus Xinyi laat van alle promovendi die Resource sprak het meest afwijkende geluid horen. Haar ouders proberen haar in het geheel niet aan een man te helpen. 'Alleen mijn grootouders beginnen er af en toe over, maar dan switch ik gewoon naar een ander onderwerp. Mijn ouders hebben zelf een opgelegd en daardoor ongelukkig huwelijk. Dat willen ze mij niet aandoen.'

Ook de 32-jarige student Li Xie, die in tegenstelling tot de acht promovendi wel met zijn echte naam in het artikel wil, heeft een iets ander verhaal. Hij vertrouwt niet op zijn ouders en denkt dat hij vooral zelf aan de slag moet om een vrouw te vinden. 'Ik kan maar beter snel een hoge graad halen, anders kan ik een relatie helemaal vergeten.' De voormalige voorzitter van de Association of Chinese Students and Scholars in the Netherlands (ACSSNL) zette voor dit voorzitterschap zijn masterstudie in Wageningen tijdelijk stop, maar is nu weer hard aan het studeren. 'Als man met nog geen hoge graad op zak ga ik liever niet proberen om met een PhD-kandidate te daten', vertelt Li Xie. Stiekem is hij een beetje jaloers op westers mannen. 'Je ziet wel Chinese vrouwen met westerse mannen, maar andersom gebeurt dat bijna nooit. Jullie pakken onze vrouwen af, ik zou eigenlijk wel wraak willen nemen.'

Aan het eind van het gesprek zegt Li Xie: 'Zou je ook nog een foto van me kunnen nemen? Ik denk dat daar bij dat raam wel een mooie plek is.' Hij glimlacht. 'Wie weet levert dit artikel me een date op.'

Dit artikel is grotendeels gebaseerd op gesprekken met acht Chinese promovendi. Op hun verzoek zijn hun namen gefingeerd.

Single zijn in China staat garant voor gezeur, zegt ook vlogger Derek.

Bekijk het op resource-online.nl.

- | Gebouwen Wageningen UR:
<i>Buildings Wageningen UR:</i>	
100	Lumen
101	Gaia
102	Forum
103	Orion
104	Atlas
107	Radix
109	Radix Serre, Klima, Agros
115	Impulse
116	Actio
117	Nexus
118	AxIs
119	Triton
120	Carus
121	Innovatron
122	Zodiac
123	Vitae
124	Helix
130	Sports Centre De Bongerd (SCB)
201	De Leeuwenborch

- | | Gebouwen niet-Wageningen UR:
<i>Buildings not Wageningen UR:</i> |
|---|---|
| A | FrieslandCampina |
| B | NIOO-KNAW |
| C | Stoas |
| D | Plus Ultra |
| E | Campus Plaza |
| F | Zwembad <i>Swimming pool</i> |
| G | Tennisvereniging NVLTB |
| H | Wageningse Mixed Hockey Club |

- Parkeerterrein
Parking
- Oplaadpunt elektrische auto
Charging point electric cars
- Bushalte
Bus stop
- Amfitheater
Amphitheatre
- Marktplaats
Market square
- Restaurant en toiletten
Restaurant and restrooms
- Werkplek
Workplace

- Route bus 84
- Route bus 86
- Route bus 88
- Fietsroute Cycling route

VERDWALEN KAN NIET MEER

Paden en wegen liggen er inmiddels genoeg op de campus. Maar hoe vind je de weg op al dat asfalt? Met de nieuwe campuskaart. Alles staat erop. Zelfs de honderden zonnepanelen op het dak van het in aanbouw zijnde Campus Plaza. De plattegrond maakt onderdeel uit van de bewegwijzering die komend voorjaar wordt aangebracht op de campus. Megaborden wijzen medewerkers en bezoekers op welke van de vier grote parkeerplaatsen het blik te parkeren. Looproutes wijzen vervolgens de weg naar de gebouwen, die met gebouwnummer én een plaatje worden aangeduid. **RK**

Tekort aan thesisplekken dreigt

Door de groei van de universiteit moeten meer studenten dan ooit tegelijkertijd een thesis doen. Dit zet de keuzevrijheid, flexibiliteit en mogelijk zelfs de kwaliteit onder druk.

tekst Rob Ramaker illustratie Geert-Jan Bruins

Stel, je bent wetenschapper. Je krijgt mail van een enthousiaste student die het liefst afstudeert op jouw onderwerp. Dat is niet alleen leuk, maar levert ook twee gratis handjes en een stel hersens op. Dus wat mail je terug? Voor onderzoekers bij Microbiologie is het antwoord steeds vaker: 'Nee, dankjewel'. Er is namelijk te weinig ruimte. Studenten melden zich in steeds grotere aantallen voor een thesisplek, een ontwikkeling die nog wel even doorzet.

Wageningen University groeit als kool, zeker sinds het collegejaar 2006-2007. Begonnen destijds 577 eerstejaars aan een bacheloropleiding, afgelopen september waren dat er al 1469. Bij de master groeide de instroom van 983 naar 2160 studenten. Die groei zit vooral bij de biotechnologie-, voedings- en levensmid-

delenopleidingen. Naar verwachting (tot 2020) zet zich dit de komende jaren voort. De interesse blijkt wel uit de immense opkomst tijdens open dagen. Je kunt dan over de hoofden lopen.

Al die extra studenten moeten komende jaren een meesterproef uitvoeren: de masterthesis van minimaal zes maanden. Dit gebeurt vrijwel altijd bij een leerstoelgroep van Wageningen University, en altijd met een Wageningse begeleider. Ook de bachelor wordt afgesloten met een thesis, maar dan van drie tot vier maanden. Hiervoor duiken studenten vooral de boeken in. Slechts enkele studies stellen een praktijkonderzoek verplicht.

TWEDE KEUS

Door de groeiende studentenaantallen komt dit systeem meer en meer onder druk te staan. 'Het zit vol bij sommige leerstoelgroepen', zegt Wilko van Loon, opleidingsdirecteur van Moleculaire levenswetenschappen. Studenten moeten steeds meer rondkijken en soms uitwijken naar hun tweede keus. 'Zijn eigen master en het 'aangrenzende' Biotechnologie groeiden flink. Dit gaat soms al ten koste van keuzevrijheid; studenten kunnen niet terecht bij de leerstoelgroep of het onderwerp dat ze het liefst ter hand nemen. Ondertussen hebben vakgroepen die minder aansluiten bij de interesses van studenten nog wel plek.

Hoewel de huidige problemen nog wel op te vangen zijn, kijken opleidingsdirecteuren al zenuwachtig naar de uitdagingen voor komende jaren. 'Hoe blijven we de kwaliteit van de thesis garanderen: dat is een heel grote zorg', zegt Ralf Hartemink, opleidingsdirecteur bij Levensmiddeltechnologie. Food technology is met 189 instromers (68 in 2006) de op een na grootste masteropleiding. Het zijn nu al uitdagingende aantallen, zegt Hartemink, en straks komen er nog eens 70 studenten extra uit de bachelor, plus een eventuele toename van buitenlandse studenten. 'Momenteel redden we het nog wel, de eerste grote problemen ontstaan over twee jaar.' Ook de afdeling Humane voeding verwacht dat studentenaantallen rond die tijd problematisch worden.

Tiny van Boekel, directeur van onderwijsinstituut OWI, onderkent de problemen. 'We merken dat de onderzoekscapaciteit niet meegroeit met de omvang van het onderwijs. Het aantal PhD-projecten loopt licht terug terwijl deze, zeker bij de bèta-leerstoelgroepen, gekoppeld zijn aan thesisprojecten.' Niet alleen de hoeveelheid mankracht aan begeleiders wordt knapper. Er ontstaat steeds meer gedrang in beschikbare laboratoria en bij werkplekken. Veel leerstoelgroepen hebben al de afgelopen tijd ruimte moeten inleveren of gaan dat nog doen. De verhuizing van de Dreijen naar de campus is zo'n voorbeeld. Zo

Orion VOL

krijgt Microbiologie, dat nu al thesisstudenten afwijst, in de nieuwbouw Helix nog minder thesisplekken.

Het is goed dat discussie ontstaat over de goede manier om groei op te vangen, zegt rector magnificus Arthur Mol. Hij ziet nu nog geen redenen in te grijpen. Dat zou kunnen door bijvoorbeeld de begeleidingscapaciteit te vergroten met extra PhD-studenten. 'Dat kost zo'n twee ton per PhD-student, daar kunnen we niet direct in meegaan.' Bovendien krijgen leerstoelgroepen al een vergoeding per thesisstudent. Daarmee ligt de verantwoordelijkheid voor het verzorgen van de begeleiding vooral bij hen. Wel bekijkt een werkgroep of het tenure-trackprogramma flexibeler moet omgaan met mensen die relatief veel tijd steken in onderwijs.

Rector Mol ontvangt vooralsnog geen signalen over een tekort aan lab- en werkruimte voor thesisstudenten. Op dat thema ziet hij wel een centrale rol voor de universiteit. 'Het kan natuurlijk niet zo zijn dat je studenten opneemt in een masterprogramma terwijl er geen fatsoenlijke afstudeerplekken zijn.'

STRIKTE AFSPRAKEN

In de praktijk zien zowel Mol als Van Boekel dat er veel gebeurt om de groei op te vangen (zie kader). Met studenten worden steeds vaker strikte afspraken gemaakt die worden vastgelegd in thesiscontracten. Zoals een maximum aan tijd in het lab en een strakke deadline. Hiervan afwijken wordt steeds lastiger. 'Onderzoekers worden ook steeds creatiever', zegt Van Boekel, 'ze weten altijd weer efficiëntieverbeteringen te vinden.'

Ook wordt gekeken buiten de universiteitspoorten. De DLO-instituten zijn een logisch

startpunt, maar dan moeten studenten wel fundamenteel onderzoek doen. Van Boekel: 'Het moet niet zo zijn dat studenten aan zaken werken die over drie maanden resultaat moeten opleveren.'

Ook opleidingsdirecteur Hartemink wil studenten graag hun thesis laten doen bij bijvoorbeeld Food & Biobased Research (FBR) en het NIZO. 'Dit zijn maar een paar druppels op een gloeiende plaat.' Onderzoek bij bedrijven is meestal niet academisch genoeg of moet vertrouwelijk blijven.

Rector Mol snapt de zorgen, maar hij wijst erop dat het lastig te voorspellen is hoe de groei zal verlopen. De ontwikkelingen gaan volgens Mol zo snel dat beleidsmakers telkens worden verrast. Zowel door nieuwe ontwikkelingen als de creativiteit van medewerkers. 'Alles op de voet blijven volgen is het slimst. Van het maken van rigide plannen ben ik allang afgestapt.'

STUDENT IN DE KRING

De laatste jaren telt de universiteit steeds meer zogenaamde thesiskringen. Onder leiding van gevorderde onderzoekers becommentariëren thesisstudenten elkaars (schrijf)werk. Het schrijven levert namelijk vaak vertraging op. Dat zijn geen schoolse uurtjes om rendementen op te drijven, zegt Marian Vermue, 'kringleider' bij de leerstoelgroep Bioprocesstechnologie. 'Ik denk dat studenten juist meer leren door naar elkaars werk te kijken.'

Bij enkele bachelors gaan studenten verplicht aan de slag in het lab. Hoe lang nog?

Lees het op Resource-online.nl

Citizen science in Afrika

In onze westerse wereld zijn we er al aan gewend. Burgers die waarnemingen doen voor de wetenschap. Maar kan dat ook in Afrika? Kunnen landbouw en welzijn profiteren van mobiele platformen en social media? Tien Wageningse promovendi gaan het proberen.

tekst Roelof Kleis foto Paul Struik

Ze zaten er nog wat schuchter en onwennig bij, vorige week in het kleine zaaltje in de Leeuwenborch. Tien kersverse Afrikaanse promovendi, geflankeerd door een veelvoud aan promotoren en copromotoren. Een dag lang snuffelen aan elkaar en de uitdaging waar ze samen voor staan: Evoca.

Evoca staat voor *environmental virtual observatories for connective action*. In feite is het een vorm van *citizen science*, zo iets als de bekende muggenradar, maar dan in

Afrika. Maar *citizen science* dekt niet de hele lading van Evoca, legt projectleider Cees Leeuwis uit, hoogleraar Knowledge, technology en innovation. 'Het verzamelen van informatie via mobiele platformen is één kant van het verhaal. Vervolgens moet je daar ook iets nuttigs mee doen, tot nieuwe manieren van collectieve besluitvorming komen. Dat vergt begrip van communicatie en sociaal-politieke processen, want het delen en interpreteren van informatie is vaak een gevoelige kwestie.'

INFECTIEHAARDEN

Evoca wil langs de weg van de *citizen science* de landbouw en de gezondheidszorg in Afrika op een hoger plan tillen. 'Als je als aardappelboer niet weet waar de infectiehaarden zijn van de aardappelziekte fytoftora, kun je ook geen actie ondernemen', licht Leeuwis toe. 'Voor de overheid is het te duur om goede informatie-systemen op te zetten. Als boeren dat zelf kunnen, opent dat nieuwe mogelijkheden.'

Het project ontstond twee jaar geleden tijdens een onderzoeksdag van de drie leerstoelgroepen in de sectie Communicatie, Filosofie en Technologie. 'Ons idee was een gezamenlijk Inref-programma te starten', vertelt Leeuwis. Inref is het fonds van Wageningen Universiteit dat interdisciplinair onderzoek van promovendi in ontwikkelingslanden steunt. Een onderwerp was snel gevonden: de digitale communicatierevolutie in Afrika. Die revolutie is volgens Leeuwis in volle gang. 'Neem bijvoorbeeld het betalingsverkeer. De doorsnee Afrikaan heeft geen bankrekening zoals wij. Betalen doe je contant. De opkomst van de mobiele telefonie heeft dat grondig veranderd. Betalen kun je nu met telefoonkrediet. Kopen en betalen met beltegoed. Dat heeft een enorme impact op de economie.'

INNOVATIE

Evoca beslaat vijf verschillende project die allemaal draaien om het inwinnen van up-to-date gegevens en het vertalen van die informatie naar concrete acties en beslissingen. Beslissingen die de aardappelteelt in Ethiopië (zie kader) en de cacao-productie en irrigatie in Ghana op een hoger plan brengen. Informatie die leidt tot betere bestrijding van malaria in Rwanda (zie kader) en betere bescherming van Kenia's vee en wild tegen door teken overgebrachte ziektes. Aan elk project zijn twee promovendi verbonden, die vanuit verschillend perspectief werken. Leeuwis: 'De projecten hebben een technische en een sociale kant. Daarom hebben we teams gemaakt die elk worden aangestuurd door twee promotoren: eentje uit de sociale hoek en eentje uit de natuurwetenschappelijke hoek.'

Wat Evoca naast tien proefschriften precies op gaat leveren, is niet op voorhand duidelijk. Dat is volgens Leeuwis het spannende van innovatie. 'Dat is een soort darwinistisch proces. Je probeert dingen uit en moet accepteren dat acht van tien niet lukken. Het doel is zoveel mogelijk pareltjes te ontwikkelen die ook maatschappelijk impact gaan hebben.' **R**

MUGGENRADAR IN RWANDA

De malariabestrijding in Rwanda bestaat voornamelijk uit binnenshuis gebruik van insecticiden en met insecticide behandelde klamboes. 'Daar is de overheid best ver mee gekomen', zegt entomoloog Sander Koenraadt. 'Maar malaria is nog niet uitgeroeid. Sterker nog, de laatste jaren zien we het aantal gevallen weer stijgen.' Met een Afrikaanse vorm van de in ons land al bekende muggenradar wil het Evoca-project de bestrijding intensiveren. Koenraadt is copromotor van de twee promovendi die daarmee aan de slag gaan.

Het onderzoeksgebied in het zuiden van Rwanda telt 35 dorpen met samen zo'n vierduizend huishoudens.

Wageningen is daar samen met drie andere universiteiten al vier jaar bezig met malariabestrijding. 'Onze insteek daarbij is dat we malaria alleen kunnen uitroeien als de bevolking zelf bereid is mee te werken.' Die aanpak heeft geleid tot de vorming van zogeheten *community malaria action teams*, die bijeenkomsten en kleine acties organiseren om malaria te bestrijden.

Muggenradar kan die aanpak verder brengen, denkt Koenraadt. 'De dorpen opereren nu onafhankelijk van elkaar. De mensen weten niet wat er

in de andere dorpen gebeurt en willen informatie uitwisselen. Een *citizen science*-benadering kan die rol vervullen.'

Naast die sociale rol moet de muggenradar ook nieuwe entomologische kennis opleveren. Koenraadt: 'Muggen steken vroeger op de dag en steken steeds meer buitenshuis. Dat komt door de bestrijding. Als mensen klamboes gebruiken, hebben de muggen 's nachts geen kans meer. De vroege bijters overleven. Als dat een genetische component heeft, is er sprake van selectiedruk. Muggenradar is een manier om die verandering in beeld te krijgen.'

FOTO: STUDIO DS

MOBIELE TECHNIK TEGEN FYTOFTORA

Oost-Afrika is de aardappelschuur van Afrika. Miljoenen kleine boeren verbouwen er aardappelen. Maar de opbrengsten zijn laag, zegt hoogleraar Gewasfysiologie Paul Struik, promotor van de aardappelprojecten van Evoca in Ethiopië. Dat komt door de ziektedruk. Fytoftora (aardappelziekte) en bruinrot zijn de grootste boosdoeners. Tegen fytoftora kun je spuiten, legt Struik uit. Met de juiste informatie is goed te voorspellen wanneer een boer dat het beste kan doen. 'Er zijn geavanceerde beslissingssystemen voorhanden die helpen bij het maken van de juiste keuzes. Maar daar is veel informatie voor nodig. Waar bevinden zich de primaire haarden, hoe ontwikkelt zich de infectiedruk, hoe ontwikkelt zich het gewas en hoe ontwikkelt zich het weer?'

Evoca wil hiervoor een informatiesysteem opzetten via muggenradar-achtige apps of sms-diensten. De techniek is volgens Struik niet het bijzondere. 'De techniek is er. Het gaat om de toepassing. Hoe krijg je boeren zover dat ze meedoen, dat ze het nut ervan inzien om die gegevens te leveren? Hoe krijg je zo'n systeem operationeel?'

Voor bruinrot ligt de zaak gecompliceerder. Tegen bruinrot is niks te doen. Struik: 'Boeren zijn voorsnog slecht in het herkennen van bruinrot en als ze het opmerken, is het vaak al te laat. Ze houden het bovendien liever voor zich dat ze bruinrot hebben. Er is geen curatieve behandeling, maar er is wel een grote behoefte aan een breed gedragen strategie om de infectiedruk via hygiënische maatregelen te beteugelen. Dat begint bij monitoring en daar heb je een netwerk voor nodig.'

FOTO: WAGA MAZENGIA

TOPSALARIS VOOR TOPTALENT?

Wetenschappelijke toppers moeten meer kunnen verdienen dan een minister anders verdwijnt talent straks naar het buitenland. Dat vreest de Vereniging van Samenwerkende Nederlandse Universiteiten (VSNU). In de wet normering topinkomens moet de wetenschap daarom een uitzonderingspositie krijgen. Is die vrees terecht?

tekst Roelof Kleis en Rob Ramaker illustratie Henk van Ruitenbeek

Martin Scholten

Algemeen directeur van de Animal Sciences Group

‘Binnen Wageningen University er-
vaar ik niet dat salaris een factor is
waar topwetenschappers mee bezig
zijn. Zij kijken naar de condities om
topwetenschap te bedrijven. Het type

laboratoriumapparatuur, de aantallen en kwaliteit van
PhD-studenten en postdocs. **Tegen mij beginnen weten-
schappers nooit over salaris als reden waarom ze naar een an-
dere baan uitkijken.** Misschien dat dit in de medische en
economische wetenschap wel speelt.

Overigens hebben we als universiteit maar weinig te bie-
den. Het geld voor fundamenteel onderzoek is enorm opge-
droogd. En veel van de beschikbare middelen zijn ook nog
geoommerkt op onderwerp en bijvoorbeeld maatschappe-
lijk relevantie. Zo blijft er geen geld over om toppers binnen
te halen. Als ik de Tweede Kamer mocht adviseren zou ik
zeggen dat geldtekort de achilleshiel is. Voor welk pro-
bleem hogere topsalarissen de oplossing zijn, zie ik in ons
vakgebied niet.’

Chantal Vogels

**Secretaris van de Wageningen PhD-
council**

‘Het is maar de vraag of een hoger in-
komen nou de voornaamste drijfveer
is voor onderzoekers. **Voor hoge inko-
mens ga je niet de wetenschap in maar
het bedrijfsleven.** Zeker jonge weten-

schappers vinden de omstandigheden in de Nederlandse

wetenschap belangrijker. Denk bijvoorbeeld aan de door-
groeimogelijkheden en het aandeel succesvolle subsidie-
aanvragen. Dat lijkt me veel belangrijker dan het salaris van
één persoon voor de Nederlandse concurrentiepositie. Ei-
genlijk moet worden onderzocht waarom wetenschappers
Nederland verlaten – gewoon vragen naar het waarom. Als
salaris hierbij toch een belangrijke drijfveer is, verandert
dat de zaak.’

Marian Stuiver

Voorzitter van de WUR-council

‘Wie gaat dan bepalen wat een weten-
schappelijke topper is? Het is maar de
vraag of je kwaliteit eerlijk kunt meten
met bijvoorbeeld alleen het aantal ci-
taties. Kijk je dan alleen naar onder-
zoekskwaliteit of ook naar onderwijs?’

Op deze manier wordt kwaliteit bovendien per individu be-
paalt. We zijn niet voor deze individualisering, omdat veel
wetenschap in teams gebeurt. **Je moet kijken naar de kwali-
teit van een hele groep.** Ook vragen we ons af waarom je zo
eenzijdig op salaris zou focussen. Je zou goede onderzoe-
kers beter kunnen belonen met meer mogelijkheden.’

Jan-Willem Kortlever

Blogger bij Resource

‘Nederland is een kennisland. Weten-
schapstoppers hebben we heel hard
nodig. Daar kan een salaris bij horen
dat hoger is dan dat van een minister.
**Als je iemand alleen op die manier bin-
nenboord kunt houden, moet dat kun-**

nen. De vraag is: wie is dat waard? Moeten we dan bijvoorbeeld een percentage instellen per universiteit? Hoe ga je dat regelen en hoever moet je gaan? De race met buitenlandse kennisinstellingen lijkt me lastig te winnen. Persoonlijk denk ik dat als je een echte wetenschapper bent, je meer waarde hecht aan een goed wetenschappelijk klimaat om in te werken dan een hoog salaris. Voor 20 procent meer salaris zou ik niet verkassen. Maar wat als je elders twee keer zoveel kunt verdienen?’

Marleen Kamperman

Leerstoelgroep Physical chemistry and soft matter

‘Ik geloof niet dat deze vraag speelt binnen mijn groep. Wetenschappers zijn niet zo door geld gedreven. **Mis-schien speelt salaris een rol bij mensen van het kaliber Spinoza-laureaat.** Ik

kan me voorstellen dat je die een pakket aanbiedt om ze voor Nederland te behouden. Niet zozeer qua salaris, maar in de werkomstandigheden. Ik ben lid van de Jonge Akademie. Daar ken ik Maaïke Kroon van de TU/e van, die naar Abu Dhabi is gegaan. Maar ook bij haar gaf volgens mij niet het hogere salaris de doorslag, maar de uitdaging om een

graduate program te vormen. De salarissen in de wetenschap in vergelijking met het bedrijfsleven zijn scheef. Maar dat weet je als je bij een universiteit gaat werken.’

Liesje Mommer

Persoonlijk hoogleraar Plantenecologie

‘Ik word niet gedreven door het salaris en ik denk ook mijn collega’s niet. Als je rijk wilt worden, moet je niet de wetenschap in. Dat weten zelfs mijn kinderen. Belangrijker is het klimaat op een universiteit of instelling: hoe is het met de werkdruk, de werksfeer, tenure track? Dat zijn zaken waarom collega’s al dan niet vertrekken. Daarnaast zijn de slagingskansen voor onderzoeksprojecten erg klein in Nederland. Dat kan een reden zijn om naar het buitenland te gaan. **Ik ben het overigens wel met het principe eens dat prestaties mogen worden beloond. Niet iedereen hoeft hetzelfde te verdienen.** Maar ik zal niet vertrekken omdat ik elders een beter salaris kan krijgen. Ik ben naar Wageningen gekomen, omdat ik hier veel connecties heb met andere wetenschappers die voor mijn werk van belang zijn.’

‘ALS JE SAMEN SPEELT, ZIT JE IN EEN FLOW’

FOTO: AART JAN VAN DE GLIND

De Wageningse student Ruben Kuijpers en zijn viool zijn in februari onafscheidelijk. Ruben treedt de komende maand op met het Nederlands Studenten Orkest.

Een maand lang zal het leven van Ruben Kuijpers van 's ochtends vroeg tot 's avonds laat alleen maar bestaan uit muziek. Tien dagen repeteren, elf dagen optreden in verschillende steden in Nederland en dan nog drie concerten in Madrid. De 95 musici van het Nederlands Studenten Orkest (NSO) zetten er allemaal hun studie even voor op een laag pitje. Ruben heeft geluk: hij had geen herkansingen en mist geen verplichte vakken. 'Als ik wel vertraging had opgelopen, had ik het ook gedaan. Dit is zo'n bijzondere ervaring, dat is het me wel waard.'

Al vanaf zijn 5de speelt de nu 20-jarige Ruben viool. 'Ik zei altijd tegen mijn ouders dat ik zaaggitaar wilde spelen, maar ze snaptten nooit

wat ik bedoelde. Totdat we een keer voor een etalage stonden en ik naar de viool wees: die wil ik hebben.' Zijn ouders twijfelden geen moment – 'je kunt niet vroeg genoeg beginnen toch?' – en sindsdien is de student Voeding en gezondheid violist.

OPGEFRIST

Ruben pakt de viool vaak wanneer hij na een lange dag op de uni weer op zijn kamer in Dijkgraaf zit. 'Dan speel ik een paar stukken van vroeger, die voelen lekker vertrouwd, en als ik dan lekker aan het spelen ben voel ik de stress van me afglijden.' Ook na een orkestrepetitie fietst hij helemaal opgefrist naar huis. 'Als je met elkaar speelt, zit je in een flow, je bent alleen met de muziek bezig, al het andere kun je even vergeten. Samen probeer je een perfect stuk neer te zetten en als dat lukt, geeft dat wel een beetje een kick.'

De magie van de viool? Ruben vindt het lastig om uit te leggen. 'De klank is zangerig en warm en het is

handig dat je zo makkelijk samen kunt spelen. Dat is bij een piano anders. De enige manier om dan in een symfonieorkest te spelen, is solist zijn, zoals Arthur Jussen bij de optredens met het NSO.'

CONCERTMEESTER

Jarenlang speelde Ruben voor de lol, maar sinds hij concertmeester is bij WSKOV, de Wageningse Studenten Koor en Orkest Vereniging, neemt hij het vioolspelen serieuzer. 'Ik zit vooraan bij de dirigent, ben de aanvoerder van de eerste violen en de strijkers en regel dat het orkest gestemd is voor aanvang.' Als concertmeester moest hij harder studeren en hij merkte dat hij dan meer plezier haalde uit het spelen. De auditie voor het NSO voelde als een logische volgende stap.

Met het NSO speelt Ruben stukken van onder meer Claude Debussy en Béla Bartók en zal hij optreden in onder meer Leeuwarden, Eindhoven, Utrecht, Groningen en Leiden. In Nijmegen is daarnaast

een bijzonder concert gepland voor vluchtelingen. De reeks sluit af met een weekje nagenieten in Madrid, waar ook nog drie concerten worden gegeven. 'Ik ben nog nooit in Madrid geweest, dus dat lijkt me wel gaaf.'

Na de concertreeks vreest Ruben even in een zwart gat te vallen. 'Het zal wel even wennen zijn om weer in de normale wereld te zijn waar je niet meer elke avond een concert hebt. Bovendien is elk orkest na het NSO minder goed, want bij het NSO spelen de beste studenten. De muziek is verzorgder en zuiverder.' Toch zal hij zeker terugkeren naar WSKOV. 'Het is een leuke vereniging en je zit er ook bij voor alle gezelligheid eromheen. Dus dat het technisch van wat minder hoog niveau is, is niet erg.' **LN**

Naast Ruben Kuijpers speelt ook de Wageningse masterstudente Internationaal land- en waterbeheer Sarah Zernitz bij het NSO. Ook zij speelt viool.

‘DE UNIVERSITEIT IS GROTER DAN IK DACHT’

De Winter AID 2016 is maandag begonnen. *Resource* sprak met drie deelnemers van deze winterse introductiedagen, voornamelijk bedoeld voor uitwisselingsstudenten.

ALEXANDRA DICKSON (19) MASSEY UNIVERSITY, NIEUW-ZEELAND

‘De keuze voor Wageningen Universiteit was snel gemaakt. Hoewel veel uitwisselingsstudenten uit Nieuw-Zeeland traditioneel naar Canada of Engeland gaan, heb ik gekozen voor de universiteit die het best aangeschreven stond op het gebied van landbouw. Bovendien wilde ik graag naar een Europees land.

Eerst was ik van plan om een halfjaar te komen, maar het werd me aangeraden om er nog een halfjaar aan te plakken. Dan krijg je meer mee van de cultuur en kan je meer vakken volgen. Mijn ouders stonden helemaal achter mijn keus. Zij hebben vroeger veel gereisd en hopen deze zomer ook naar Nederland te komen.

Wat ik vooral verwacht, is dat er meer zelfstandigheid wordt gevraagd van studenten. Ik draai nu één periode mee en ik heb dat direct gemerkt. In Nieuw-Zeeland krijg je colleges en vaak maar één handboek. In Wageningen krijg je veel meer verschillende bronnen aangereikt waar je vooral kritisch naar moet kijken. Hoewel er veel zelfstandigheid van je wordt verwacht, heb ik wel gemerkt dat docenten bereid zijn om je te helpen.’

MARTIN SKJÆVELAND (24) NORWEGIAN UNIVERSITY OF LIFE SCIENCES, NOORWEGEN

‘Ik zag een Noorse komiek een scène doen waarbij hij Nederlandse praatte alsof het een soort Noors dialect was. Omdat ik kon verstaan wat hij zei, dacht ik dat het niet zo moeilijk moest zijn om Nederlands te leren. Met behulp van Duolingo, een talenprogramma voor op de computer en je telefoon, probeerde ik me de taal eigen te maken. Het bleek echter toch lastig, dus daarom wilde ik graag zelf naar Nederland om de taal te leren.

Wageningen University sprak me aan omdat het erg veel lijkt op mijn eigen universiteit. Klein, met een focus op landbouw. Maar toen ik hier kwam, was de universiteit veel groter dan ik had verwacht. Vooral omdat de stad zelf wel net zo groot is als mijn universiteitsstad, As.

Nu ik ongeveer een maand hier ben, merk ik dat de werkdruk hoger is dan aan mijn eigen universiteit. Maar de mensen hier zijn erg vriendelijk en willen je altijd helpen. Ook ben ik verbaasd over hoe goed de infrastructuur is voor fietsers. Je hebt heel vaak voorrang.

Wat ik leuk vind aan Wageningen is dat je niet alleen over de Nederlandse cultuur leert, maar ook met andere culturen in aanraking komt vanwege de vele internationale studenten op de universiteit.’

KARL KUZNE (21) CORNELL UNIVERSITY, VERENIGDE STATEN

‘Toen ik in Nederland aankwam, sliep ik eerst in een hotel in Ede. Op de tweede dag stond ik al vroeg bij Idealis om me te registreren. Ik moest een uur in de regen wachten. Op dat moment, zittend in de regen in het centrum van Wageningen, dacht ik wel even: Waar ben ik aan begonnen?

Dit was één maand geleden. Ik heb al lessen gevolgd en leuke mensen ontmoet. Het weer is tot nu toe nog het enige wat ik niet leuk vind aan Nederland. De Nederlanders zijn erg vriendelijk. Waarschijnlijk zullen sommige Amerikanen een beetje teruggetrokken zijn wanneer ze met Nederlanders omgaan, die vaak heel direct zijn. Ik kan dat wel waarderen. Het maakt communicatie een stuk gemakkelijker en effectiever.

Het leven op de universiteit lijkt hier wel allemaal wat relaxter. Bij Cornell kan het best wel stressvol zijn en is er meer competitie. Het verschil is ook dat je cijfer hier vaak afhangt van alleen een groepsproject en een toets. Op mijn thuisuniversiteit krijg je ook cijfers voor je participatie tijdens de les en voor huiswerk.’ **© CN en Tvds**

ORGANISCH

Organische landbouw kan de wereld duurzaam voeden, beweren onderzoekers van Washington State University in een uitvoerige review in *Nature Plants*. Organisch boeren levert genoeg opbrengst op om zeven miljard mensen te voeden, spaart daarbij het milieu, is veilig, profiteerlijk voor boeren en goed voor de biodiversiteit. Lezen dus dat stuk, Louis!

DOOD

Lange mensen krijgen eerder kanker dan korte mensen. Per 6,5 cm neemt de kans om te sterven aan kanker met 4 procent toe, hebben wetenschappers van het Duitse Centrum voor Diabetesonderzoek (DZD) bevestigd. Dat heeft te maken met de opname van veel dierlijke eiwitten. De kans om dood te gaan aan hart- en vaatziekten daarentegen neemt per cm juist met een procent af. Linksom of rechtsom, dood gaan we dus allemaal.

PARADIJS

Schildpadmannetjes beleven gouden tijden. Door de opwarming van de zee worden er meer vrouwtjes dan mannetjes geboren, hebben ze bij de Florida State University ontdekt. Klimaatverandering zorgt daardoor voor een vrijgezellenparadijs. Als je een mannetje bent tenminste. Eén nadeel: je moet er als schildpad wel snel bij zijn. De scheve man-vrouw-verhouding bedreigt namelijk het voortbestaan van de soort.

FOLSOM PRISON

In de Verenigde Staten zijn veertien nieuwe tarantula's ontdekt. Eentje is vernoemd naar de overleden country-legende Johnny Cash: de *Aphonopelma johnnycashi*. Het beestje is gevonden in de buurt van Folsom Prison, de beroemde gevangenis waar Cash een liedje over schreef. Het volwassen mannetje is bovendien zwart, de kleur die Cash ook vaak droeg. Het is niet bekend of de spin geluid

PhD candidate, mom and blogger

There is a new blogger on Resource-online: Nadya Karimasari. In her first blog she introduces herself.

Since my supervisor, Bram Buscher, contacted me via Skype in November 2015 and said 'Welcome to Wageningen!', my life has been in a state of eternal euphoria. My excitement multiplied when Resource asked me to join the team of bloggers.

My name is Nadya Karimasari, and I'm from Indonesia. I got a PhD scholarship from NWO to study nature conservation in times of crisis, starting March 2016. I am the first person and first generation in my extended family who got a scholarship to do a PhD abroad. I am also a first-time mom of my one-year-old son. I did my Master's in 2010-2011 at the International Institute of Social Studies (ISS), The Hague. I currently work at Bogor Agricultural University. I also volunteer for the national farmers union.

I have been blogging since high school, since the very first time blogging platforms were intro-

Read the blogs of Nadya and our other bloggers on resource-online.nl.

duced. I feel the need to blog now about my PhD odyssey. Why? First, if you're Dutch (or Canadian, for example), perhaps you're already familiar with the realm of a PhD student. But for someone like me a PhD is such a peculiar thing! I used to think of PhD candidates as elderly people who already have a lot of expertise in their field and were expected to be the next Einstein or someone of that calibre. Imagine how surprised I was at ISS to witness a lot of young people at their early twenties already doing a doc-

toral degree! Second, I observe other PhD blogs are mostly skewed between two polar extremes, either the self-deprecating PhDs beating themselves up or those who only showcase their academic brilliance. I would like to challenge myself to capture the regular life of a non-know-it-all PhD student. After all, it's a journey, and I hope you enjoy the ride with me.

Hylas en Hera

Met een scheut Rijnwater heeft studentenroeivereniging W.S.R. Argo vorige week twee nieuwe boten gedoopt. Nederlands kampioene en Argo-roeiër Linde Gommers-Verbeek doopte Hera, een dubbel twee voor lichte dames. Rector magnificus Arthur Mol doopte een vier met stuur genaamd Hylas.

Volgens de traditie zijn de twee boten vernoemd naar personages uit de sage van Jason en de Argonauten. Hylas was een van de roeiers op het schip van Jason, godin Hera hielp Jason op zijn zoektocht naar het Gulden Vlies. Met Hylas en Hera heeft Argo nu in totaal zeventig boten in het botenhuis liggen. De twee hebben samen ongeveer 25.000 euro gekost. **VW**

Bekijk het filmpje op resource-online.nl.

AFLEVERING 65 - MORTIERSTRAAT 14B <<

Tekst
Rob
Ramaker

Wat voorafging: Willem-Jan maakt eindelijk weer vooruitgang met zijn vastgelopen studie. Alleen zijn aanhoudende geldgebrek zit hem nog in de weg.

Patience

Willem-Jan vroeg zich af of hij zich ooit eerder zo had verveld. Om geld te verdienen, deed hij deze week mee aan een medisch experiment. Met drie andere jongens verbleef hij daarom in een lege ziekenhuisvleugel. Elke ochtend slikte hij een pil – of placebo, dat was onduidelijk – en moest hij tot drie uur op bed liggen. Dan kwam een verpleegster bloed afnemen, waarna hij voor de rest van de dag vrij was. De proefpersonen mochten niet naar buiten en hingen dus maar wat rond in de gemeenschappelijke kamer. Toen Willem-Jan daar 's middags binnenkwam, stond een driftige jongen die geneeskunde studeerde, te vloeken bij de router. 'Doet hij het weer niet?', vroeg Willem-Jan. 'Jep. Volgens mij is dat het echte experiment. De afkickverschijnselen van wifi.' Willem-Jan grinnikte. Ook het 3G-sig-naal was zwak, waarschijnlijk door al het ziekenhuisbeton. Willem-Jan legde zijn stapel artikelen op tafel en begon te lezen. De verveling was ook nuttig; in twee dagen had hij meer werk gedaan dan vooraf mogelijk leek. 'Kutzooi', vloekte zijn metgezel. Hij liet de router voor wat die was en startte een potje patience op zijn laptop. Rusteloos sloot hij dat halverwege weer af, en begon te frunniken aan de afgesloten kast waar de tv op stond. 'Wat doe je?' vroeg Willem-Jan. 'Ik ben gewoon benieuwd wat hierin zit.' Willem-Jan gooide hem een paperclip toe die om zijn papieren zat. 'Probeer dit.' Mopperend begon de jongen met de paperclip in het slot te pielen. 'Ha', klonk het even later triomfantelijk. Het deurtje was opgegaan en onthulde een *Wii*. 'Potje tennis?', vroeg hij

ILLUSTRATIES: KIM PETERSE

grijnzend. Dat sloeg Willem-Jan niet af. Weldra speelden ze tennis door hun armen met controller door de lucht te bewegen.

'Dit is echt een stuk chiller dan patience', zei de jongen, die ondertussen wild om zich heen maaide. Willem-Jan was zelf een fanatiek gamer, maar deinsde terug voor het ongerichte gezwaai. Net toen hij er wat van wilde zeggen, liet de jongen met een wijde backhand de controller uit zijn hand vliegen. 'Fúúúck.'

Het was stil in huis toen Willem-Jan de deur achter zich dichttrok. Op vrijdagavond waren veel mensen thuisthuis of in de kroeg. Net toen hij zijn kamer in wilde glippen, hoorde hij Bianca.

'Hé, ben je al thuis.' Toen hij zich omdraaide, hoorde Willem-Jan haar naar adem happen. In de spiegel had hij vanmorgen al gezien dat zijn blauwe oog er verschrikkelijk uitzag.

'Wat heb je gedaan?', vroeg Bianca geschrokken. 'Was het een eng experiment?'

'Nee', zei Willem-Jan grommend. 'Gewoon een... sportongelukje.'

Resource volgt de belevenissen in de Mortierstraat 14B

Studenten en uni voor geschillencommissie

Wageningen Universiteit en de studentenraad stonden 4 februari tegenover elkaar bij de Landelijke Geschillencommissie. Inzet: is de studentenraad onredelijk geweest bij het afwijzen van het voorstel van de universiteit voor de nieuwe FOS-regeling?

Al maanden liggen de raad van bestuur en de studentenraad met elkaar overhoop over de hoogte van de Financiële Compensatie Studenten

(FOS), een vergoeding voor student-bestuurders. Wageningen UR heeft 320 euro per maand geboden, maar de studentenraad vindt dit te weinig. In de nieuwe regeling is er geen aanvullende beurs meer en de raad vreest dat dit effect heeft op het aantal studenten dat een bestuursjaar wil doen.

Een ander twistpunt is de OV-vergoeding voor masterstudenten van Social Sciences. De universiteit wil deze groep niet compenseren voor hun ov-jaarkaart in het tweede jaar. Vol-

gens de studentenraad is dit niet eerlijk, omdat studenten met een erkende tweejarige master die vergoeding wel krijgen. De commissie leek de studentenraad daarin te volgen. 'In de oude situatie kende u aan deze studenten de basisbeurs toe ter compensatie,' aldus de voorzitter tegen rector magnificus Arthur Mol. 'Voor u wordt het dus goedkoper als u in plaats daarvan alleen de ov-jaarkaart zou compenseren.' Uitspraak in maart. **R**

LvdN

>> FEESTEN

De beste feesten volgens Wageningen Uitgaans Promotie. Voor alle feesten, check www.wageningenup.nl.

SSR-W - OPEN FEEST

Donderdag 11 februari van 22.00 tot 05.00

Vandaag is rood... de kleur van het open feest van SSR-W. Kom met rode outfit in een rode

zaal vieren dat de herkansingsperiode weer voorbij is. De open feesten van de studentenvereniging zijn altijd goed bezocht, dus als je niet in de rij wilt staan: kom vroeg. Vroege bezoekers van deze 90's party krijgen bovendien gratis rode feestaccessoires. De entree is 3 euro. Vergeet je studentenkaart niet.

CERES - OPEN FEEST

Donderdag 18 februari van 23.00 tot 05.00

Over het thema van dit open feest hebben we nog geen informatie. Maar afgaande op de lange traditie van open feesten bij Ceres zal het vast weer episch worden.

REEHORST - WAGENINGEN STUDY ASSOCIATIONS GALA

Vrijdag 19 februari van 20.30 tot 02.00

Vrijdag 19 februari van 20.30 tot 02.00

Het grootste studentengala van Wageningen is... in Ede. Op 19 februari organiseren negen studieverenigingen samen een gala in Hotel de Reehorst. Je hoeft geen lid te zijn van deze verenigingen om erbij te kunnen zijn. Vorig jaar waren de kaartjes binnen de kortste keren uitverkocht en was het feest een groot succes. Tickets zijn te koop via gala2016.tk.

CAFÉ LOBURG - KABAAL REGIONAAL 2016

Dinsdag 23 februari van 19.00 tot 02.00

Acht regionale bands spelen om een plek op het podium van Kabaal am Gemaal tijdens het Bevrijdingsfestival op 5 mei. Deze avond staan er drie bands op het podium: Empire of the Wolves uit Ede (deathcore), Fake ID uit Nijmegen (skapunk) en De Grote Boodschap uit Arnhem (nedermetal).

>> HET ECHTE WERK

KLIMAATONDERZOEK IN GUERRILLAGEBIED

Wie? Zita Hegger, student Climate Studies

Wat? Masterthesis over *tropical montane cloud forests*

Waar? Chaméza, Colombia

'Mijn onderzoeksgebied was heel apart, ik was een van de eerste buitenlanders die in Chaméza is geweest. Dit zal waarschijnlijk snel veranderen, aangezien zich oliebedrijven in de buurt aan het vestigen zijn, maar toch voelt het heel speciaal.

Het boerendorpje Chaméza ligt in Colombia. Ik heb er onderzoek gedaan naar de werking van het watersysteem in een *tropical montane cloud forest*. Dat is een ecosysteem dat voorkomt in regenwouden in de bergen. Er is nu nog vrij weinig over bekend, terwijl die kennis heel handig is en van belang kan zijn voor de toekomst van de waterbeschikbaarheid van de boeren in de streek. Het gebrek aan kennis komt onder andere doordat onderzoek lastig is vanwege het guerrillageweld. Ik kon zelf ook een tijdje mijn onderzoeksgebied niet in, omdat er een guerrillastrijder was opgedoken. Dat was wel heel spannend. Gelukkig kon ik later gewoon verder werken.

Mijn verblijf in het dorp was heel interessant. Het was duidelijk dat de mensen daar minder kennis hadden over de wereld dan wij. Tot mijn grote verbazing was er bijvoorbeeld iemand in het dorp die echt niet wist dat de wereld rond is. Hierdoor werd ik me heel bewust van de vanzelfsprekendheid van kennis. Ook was er heel veel bijgeloof: een tatoeage werd gezien als iets duivels. Toch waren sommige mensen in Chaméza bewonderingswaardig slim en inventief.

Ik heb in Chaméza koeien leren melken, geholpen met het bouwen van een huis en motor leren rijden. Zeker dat laatste kwam goed van pas, aangezien ik zo sneller naar de onderzoeksopstellingen kon komen. Ook heb ik met de motor een aantal ritjes gemaakt de bergen in tijdens zonsopgang. Dat was echt heel mooi om te zien.' AJ

FOTO: PRESIDENCIA DE LA REPUBLICA DOMINICANA

MEANWHILE IN... <<

Ondertussen in Latijns-Amerika

In het nieuws: Latijns-Amerika is opgeschrikt door een uitbraak van het zikavirus, dat vooral voor ongeboren kinderen gevaarlijk is. Hoe ervaren inwoners van Brazilië, Suriname en Colombia de medische crisis?

Commentaar door Silvia Gabriela Abreu e Silva (Msc Voeding en Gezondheid), Richella Parker (Bsc Internationale Ontwikkelingsstudies) en Natalia Vasquez Urbina (Msc Dierwetenschappen).

Silvia: 'Mijn nichtje woont in de VS en is zwanger. Met kerst wilde ze terugkomen naar Brazilië. We adviseerden haar dat niet te doen, omdat het gevaarlijk zou zijn. Ze is dit jaar thuis gebleven. Muskieten verspreiden het zikavirus. Nu is het zomer, regent het veel en stikt het dus van de muggen. Vooral in het noordoosten van Brazilië is het een groot probleem. Dit gebied is armer en minder ontwikkeld dan de rest van het land. Slechte hygiëne maakt beheersing van het virus daar lastig. Alleen als je zwanger bent, is het echt gevaarlijk. Belangrijk is dat je water en vuilnis weghaalt uit je huis. Een glas water op tafel kan al gevaarlijk zijn. De overheid werkt samen met universiteiten en onderzoeksinstituten om oplossingen te vinden.'

Richella: 'Een goede vriendin van mij en haar familie hebben allemaal zika gehad. Ze kregen gewrichtspijn, rode vlekjes en koorts. Na een week plat liggen, waren ze weer beter. Soms treden er geen symptomen op. De regering in Suriname roept iedereen op om nu niet zwanger te worden, want dat is wel gevaarlijk. De meeste vrouwen zijn niet bang, omdat er in ons land geen gevallen zijn van zwangere vrouwen die het virus hebben of van misvormde baby's zoals in Brazilië.'

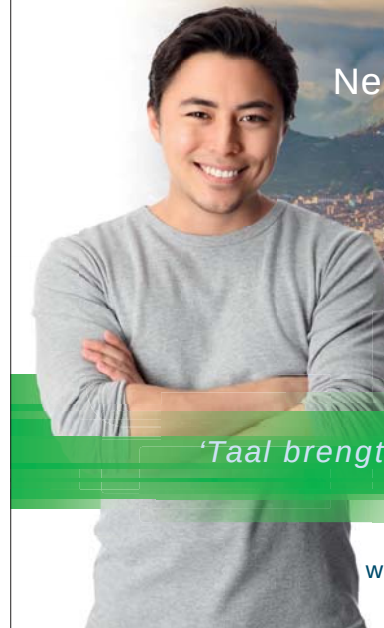
Natalia: 'In het algemeen zijn mensen in Colombia niet bang voor het zikavirus. Het denguevirus is hier al langer en wordt door dezelfde muis verspreid. Het maakt je veel zieker dan zika. Mensen zijn hier bang voor. Wel adviseert de overheid om niet zwanger te worden tot juli 2016. Een vriendin van me is zwanger. Zij staat onder strikte controles van dokters. Ze zorgt net als andere Colombianen dat ze vuilnis snel wegbrengt, anti-insectenspray gebruikt en waterplassen in en om huis voorkomt.' **LdP**

Wageningen **in'to** Languages
opens up new worlds

Start maart - mei

Taaltrainingen

Engels Frans
Nederlands Spaans

'Taal brengt je verder'

www.wageningenUR.nl/into

MCB-51403: Capita Selecta Commodity Futures & Options

Always wondered about what is happening at the trading floor of exchanges like the ones in Amsterdam, London and Chicago? Wondered about how (agribusiness) companies manage their risks using commodity futures and options? Wondered about how it would be if you were trading commodity futures in Amsterdam, Frankfurt and Paris?

The *Marketing & Consumer Behavior Group* organizes a unique course that will introduce students to commodity futures and options markets. Students will develop an understanding of the markets and how they work, gain knowledge about the theory behind futures and options markets, identify their economic functions, and develop an analytical capability to evaluate their economic usefulness. This course is taught by Professor Joost M.E. Pennings (*Marketing & Consumer Behavior Group*, Wageningen University). There are only 40 seats available.

If you are interested in taking this course (3 Credits) please register with Ellen Vossen at MCB (room 5029, De Leeuwenborch, e-mail: Ellen.Vossen@wur.nl, tel. 0317-483385). You can also pick up the materials here. Lecturers are on 18 March and 1, 8, 15 and 22 April (period 5) in room C78 of the Leeuwenborch. Times are 10.30-12.15 hrs.

ENKELTJE CHINA!

Derek Pan studeerde in Wageningen maar woont weer in China. Hij filmt zijn belevenissen en laat ze zien op **resource-online.nl**

RESOURCE

Voor studenten en medewerkers van Wageningen UR

Mededelingen

Vacancy Otherwise: innovative communication assistant

Are you great with social media? Creative in designing posters and logos? And do you enjoy thinking about innovative strategies on how to connect with an audience? Then we would love to have you join our team! Starting in March, one day a week, minimum 3 months. Contact: jildou.friso@wur.nl or 06-22074903.

Het Lexkesveer, de veerverbinding tussen Wageningen en Randwijk, zoekt kaartverkopers

Lekker buiten werken op Neêrlands mooiste veer, met diensten van minimaal 1,5 uur éénmaal per twee weken op een zaterdag of zondag. Bel of app naar 06-46008091, mail: niek.gold-hoorn@wageningen.nl

Expositie 'Open grenzen' in Galerie The True Limpet

Kunstenaar Rob Steenberg laat met zijn Borderzone-kunstwerken zijn fascinatie blijken voor het fenomeen de grens. Hij gebruikt topografische kaarten als basis voor zijn kunst en bewerkt deze vervolgens met van allerlei technieken en materialen zoals inkt, textiel, handwerk en zelfs vuurwerk. De grens is de lijn die landen met elkaar verbindt en van elkaar scheidt, soms zichtbaar of onzichtbaar gemaakt, een plek die zowel open als gesloten is en verandering inluidt. Kortom, een verschijnsel dat niet eenduidig is in haar betekenis. De expositie is t/m 6 maart (gratis) te zien in het gebouw van De Wilde Wereld, Herenstraat 10 Wageningen. Openingstijden galerie: woensdag 10-17, zaterdag 12-17, zondag 13-17 uur.

WWW.ROBSTEENBERGEN.NL

Bladmuziek/muziekinstrumenten lenen

De muziekbibliotheek van de Van Uven Stichting biedt bladmuziek, zangpartituren en muziekliteratuur in de categorie klassieke muziek. De zeer bijzondere stukken kunnen door studenten worden ingezien, gekopieerd en uitgeleend. Je kunt ook lenen via het internet. Daarnaast leent de stichting ook muziekinstrumenten uit. Openingstijden bibliotheek: elke derde donderdag van de maand van 20 tot 22 uur. Locatie: Generaal Foulkesweg 1A, Wageningen.

WWW.VANUVEN.NL

Nomineer je collega voor de 'Lef in het lab prijs'

Tot 1 maart a.s. kunnen onderzoekers of biotechnici die zich bezighouden met de Vervanging, Vermindering of Verfijning van dierproeven (de 3V's)

een collega of zichzelf nomineren voor de deze prijs. De prijs wordt sinds 2007 uitgereikt door de Dierenbescherming i.s.m. het 3Rs-Centre Utrecht Life Sciences (ULS) van de Universiteit Utrecht en het Universitair Medisch Centrum Utrecht. Kijk voor de criteria op: www.uu.nl/nieuws/onder_faculteit_Diergeneeskunde.

Voedselbank Neder-Veluwe zoekt vrijwilligers

De voedselbank Neder-Veluwe is dringend op zoek naar nieuwe vrijwilligers voor verschillende functies, zoals chauffeurs, rijders, inpakkers, voedselcontroleurs, etc. Je kunt aangeven hoe vaak en wanneer je beschikbaar bent. Op basis daarvan wordt elke maand een rooster gemaakt. We werken in teamverband, dus het is erg gezellig! Informatie: An-

Toffe hamburgers of heftige kip piri piri of kekke vegahap of coole kip saté voor slechts €6,50 en alle vier met knappe frites en fidele salade. Iedere zondag, maandag en dinsdag van 18 tot 20 uur. Uitsluitend op de zolder van Eetcafé H41. Boven geen à la carte. Ook take away.

zolder SUPER CHILLE AANBIEDING

Eetcafé H41 - Herenstraat 41 Wageningen - (0317) 42 17 15 - www.h41.nl

University Fund
Wageningen

Call for
applications

Aalt Dijkhuizen Fund Young Scientist Grant

OBJECTIVE Acquire high-tech knowledge at foreign research center of excellence

REQUIREMENTS Relevant to 'how to feed 9 billion people sustainably' and the Dutch agri & food sector

FOR Postdoc researchers, PhD- and MSc-students

DEADLINE February 29th, 2016

HOW TO APPLY wageningenur.nl/aaltdijkhuizenfund

engaging alumni & friends

neke Sijbrand via 06-40932724, of via www.voedselbanknederveluwe.nl

agenda

donderdag 11 januari t/m

woensdag 24 februari

FILMS VOOR STUDENTEN

Bij filmhuis Movie W de films: Son of Saul, hallucinant oorlogsdrama over Auschwitz waarin een joodse man moet helpen joden te doden en begraven en zijn zoon meent te herkennen; El Club, een origineel, grimmig drama waarin vier priesters die onbezorgd afgelegen leven, door de komst van een vijfde priester worden geconfronteerd met de vraag of zij voldoende berouw hebben voor hun wandaden; Our Little Sister, over het leven van drie Japanse zusjes die met hun half-zusje in oma's huis wonen. Locatie Movie W: Wilhelminaweg 3A.

WWW.MOVIE-W.NL

weekend van 13 & 14 februari,

10.00-17.00

5E LANDELIJK ZADENWEEKEND - RECLAIM THE SEEDS

Op zaterdag organiseren ASEED, Boerengroep e.a. in het Forumgebouw de zadenruilbeurs waar biologische veredelaars, tuinbouwers, verenigingen, heemtuinen, volks- en stadstuiniers hun bijzondere zaden, pootgoed, tips en kennis kunnen uitwisselen. Er is ook een workshopprogramma met presentaties over zelf zaden vermeerderen, behoud en gebruik van gewasdiversiteit, de machtspositie van zaadbedrijven en de film From Seed to Seed. Kinderen kunnen leren hoe je moet composten of vermaken zich met het maken van zaadbommen/-bakjes en kleurrijke rangoli. Op zon-

dag kunnen bezoekers bij lokale tuinprojecten terecht zoals de Creative Garden aan de Bornsesteeg 87, waar WU-studenten een rondleiding geven van 11-12.30 uur.

WWW.CREATIVEGARDEN-WAGENINGEN.ORG

WWW.RECLAIMTHESEEDS.NL

woensdag 17 februari, 20.15

CABARESTAFETTE

Wil je verrast worden door jonge cabaretten en misschien wel dé grote nieuwe cabaretsensatie zien? Kom dan naar de Cabarestafette. Met drie uiteenlopende acts, virtuoze presentatie en muziek van Pica DJ, die de zaal voorafgaand opwarmt, is een prikkelende avond gegarandeerd. Welke cabaretiers je in Wageningen te zien krijgt, blijft een verrassing. De avond wordt door afwisselende presentatoren gepresenteerd. Locatie: Kleine zaal Theater Junushoff, Wageningen.

WWW.CABARESTAFETTE.NL

vrijdag 19 februari, 20.15

GROOTS DONATEURSCONCERT STUDENTENHARMONIEORKEST DE ONTZETTING

De Ontzetting staat onder leiding van Jean-Pierre Gariël. Het thema van dit concert is 'Once upon a time' en er wordt bekende (en misschien minder bekende) muziek ten gehore gebracht over sprookjes en vertellingen. Het programma is gevarieerd met Miss Saigon van Claude-Michel Schönberg, Orient Express van Philip Sparke en The Lion King van Elton John/Hans Zimmer. Kaarten via ontzetting@wur.nl of goo.gl/ITjmv4. Toegangsprijs €5 voor studenten en €7,50 voor niet-studenten. Locatie: Theater De Junushoff, Wageningen.

WWW.ONTZETTING.WUR.NL

zaterdag 20 februari, 18.30

VOORPROGRAMMA NSK-CONCERT 'BELEVING IN NATUUR EN UITVOERING' MET O.A. LEZING DOOR MATTHIJS SCHOUTEN

Eenmalig wordt het concert van het Nederlands Studenten Kamor opgeluisterd met een bijzonder voorprogramma: Beleving in natuur en uitvoering. Filosoof en bijzonder WU-hoogleraar Matthijs Schouten houdt een lezing. Pianiste, universitair docent informatica en NSK-veteraan Cynthia Liem en musicoloog Sander van Maas nodigen u uit deel te nemen aan een experiment. Aansluitend start om

20.15 het concert Voices of Nature waarin 37 jongelieden op een muzikale zoektocht gaan door de natuur: hoe klinkt de wind, een geërgde kreeft of een trage wijting en een kakofonie van kleuren? Locatie: Akoesticum, Nieuwe Kazernelaan 2 Ede. Info en reserveren via www.nskk.nl

zondag 21 februari, 9.00-17.00

ZENZONDAG BIJ KENKON

Een dag zenmeditatie in stilte onder begeleiding van Frank Dries en Olaf van Kooten, met als thema: 'Ben ik nu wel of niet OK?'. Er zijn tien zitperiodes van 25 minuten, loopmeditatie, praatje, thee, vraag & antwoord. Inloop vanaf 8.30. Locatie: Nieuwe Kanaal 11 Wageningen. Aanmelden: info@kenkon.org.

WWW.KENKON.ORG

dinsdag 23 februari, 19.15-22.30

SWU THYMOS: MARTIAL ARTS EVENING

Altijd al eens willen boksen, of willen weten hoe het is om ninjitsu te beoefenen? Je kunt op de jaarlijkse Martial Arts Evening uit verschillende vechtsporten kiezen verdeeld over drie rondes waaronder Kendo, Jiu-Jitsu en MMA. Deelname is gratis en je hoeft je niet in te schrijven. Locatie: Sports Centre de Bongerd.

WWW.SWUTHYMOS.NL

Wednesday 24 February, 20.00-22.00

WEP TALKS, 5TH EDITION

Sustainability can be more than a lifestyle, it can be about business projects. Come and listen to Rens van den Bulck's motivating ideas about the package free shop and get inspired by Pepijn Vloermans on the electric car revolution. WEPtalks is based on the well-known TED-talk format, with short, powerful talks to share ideas. Young entrepreneurs present their creative initiatives, covering a wide range of topics from green architecture to circular economies or living without waste. Venue: Forum building, C213.

WWW.WAGENINGENENVIRONMENTALPLATFORM.NL

Deadline indienen: één week voor verschijningsdatum (max. 75 woorden). Mail: resource@wur.nl

colofon

Resource is het magazine en de website voor studenten en medewerkers van Wageningen UR. Resource magazine verschijnt tweewekelijks op donderdag.

Redactieadres

Akkermaalsbos 14, 6708 WB Wageningen (Nexus, gebouw 117, bode 31). Postbus 409 6700 AK Wageningen. Secretariaat: Thea Kuijpers, resource@wur.nl, 0317 484020 Website: www.resource-online.nl. ISSN 1389-7756

Redactie

- Edwin van Laar (hoofdredacteur) edwin.vanlaar@wur.nl, 0317 482997
- Lieke de Kwant (eindredacteur) lieke.dekwant@wur.nl, 0317 485320
- Roelof Kleis (ecologie, sociale wetenschappen, economie) roelof.kleis@wur.nl, 0317 481721
- Koen Guiking (webredacteur) koen.guiking@wur.nl, 0317 481338
- Linda van der Nat (studenten, onderwijs) linda.vandernat@wur.nl, 0317 481725
- Rob Ramaker (voeding, visserij) rob.ramaker@wur.nl, 0317 481709
- Albert Sikkema (plant, dier, organisatie) albert.sikkema@wur.nl, 0317 481724

Aan Resource werken mee

Guy Ackermans, Jeroen Bok, Ton van den Born, Alexandra Branderhorst, Susie Day, Stijn van Gils, Aart-Jan van de Glind, Clare McGregor, Hoger Onderwijs Persbureau, Milou van der Horst, Amy Jansen, Nicole Janssen, Iris Keizer, Jan-Willem Kortlever, Kito, Hilde de Laat, Django Kaasschieter, Sven Menschel, Carina Nieuwenweg, Rik Nijland, Onnika van Oosterbosch, Derek Pan, Kim Peterse, Lucas du Pré, Simone Rijlaarsdam, Henk van Ruitenbeek, Eva van Schijndel, Kristina Simonaityte, Twan van der Slikke, Joris Tielsens, Pascal Tieman, Kees van Veluw, Veronika Wehner, Daniël Dreadson, Clare Wilkinson, Rob de Winter, Remo Wormmeester

Vormgeving

Geert-Jan Bruins

Druk

Tuijtel, Hardinxveld-Giessendam

Abonnement

Een abonnement op het magazine kost €58 (buitenland €131,50) per academisch jaar. Opzeggen voor 1 augustus.

Advertenties

Extern: Bureau van Vliet, 023 5714745, m.dewit@bureauvanvliet.com
Intern: Thea Kuijpers, resource@wur.nl, 0317 484020

Uitgever

Marc Lamers, Corporate Communications & Marketing Wageningen UR

klimaatneutraal
natureOffice.com | NL-215-174413
gedrukt

FSC
www.fsc.org
MIX
Papier van
verantwoorde
herkomst
FSC® C007225

Everts & Weijman
beleef groen, geniet groen

Uw ervaren en creatieve hovenier voor tuinontwerp, tuinonderhoud en volledige tuinaanleg

Renkum 0317-313521 www.everts-weijman.nl

>>TYPICAL DUTCH

The Tallest People on Earth

I felt so small when I arrived in the Netherlands for the first time. Of course, I am Asian and my height is only 154 cm – which is quite normal in my motherland. But when I came to Holland, I met tall people everywhere, both men and women.

For the Dutch, meeting a girl of my height is strange too. An Asian friend of mine felt a bit insulted when, on her first visit to the campus, a Dutch man said to her, 'You are very short'. By now she must be accustomed to the generally outspoken Dutch.

It's an issue in my class too. I have so many Dutch friends who are over 180 cm in height. To talk to one of my Dutch friends I have to bend my head right back to look up at him. For me, sitting at the front of class is a must. Otherwise, I cannot see anything that's written on the blackboard. If Dutch people sit in front of me, I'll miss a lot during the class. Even if I ask the person to bend a little bit, it does not help. Yes, welcome to the Netherlands, the country with the tallest people on earth. **© Lini Anisfatus Sholihah, Master's student of Nutrition and Health, from Indonesia**

Do you have a nice anecdote about your experience of going Dutch? Send it in! Describe an encounter with Dutch culture in detail and comment on it briefly. 300 words max. Send it to resource@wur.nl and earn twenty-five euro and Dutch candy.

[NL]

REUZEN

In Indonesië is haar lengte van 1,54 meter heel normaal. In Nederland komt Lini overal heel lange mensen tegen, zowel mannen als vrouwen. Met één van haar Nederlandse vrienden kan ze alleen praten als ze haar hoofd helemaal naar achteren tilt. Tijdens colleges moet ze ook vooraan zitten, anders lukt het niet om het bord te zien, met al die lange mensen voor haar.